НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	**Мукачівський державний університет**
Освітня програма	**37296 Економіка та бізнес**
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Спеціальність	**051 Економіка**

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	**103**
Повна назва ЗВО	**Мукачівський державний університет**
Ідентифікаційний код ЗВО	**36246368**
ПІБ керівника ЗВО	**Щербан Тетяна Дмитрівна**
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	**http://www.msu.edu.ua**

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

https://registry.edbo.gov.ua/university/103

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	**37296**
Назва ОП	**Економіка та бізнес**
Галузь знань	**05 Соціальні та поведінкові науки**
Спеціальність	**051 Економіка**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Тип освітньої програми	**Освітньо-наукова**
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	**Магістр (ОКР «спеціаліст»)**
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	**кафедра економіки та фінансів**
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	**кафедра психології; кафедра суспільних дисциплін та фізичної культури; кафедра обліку і оподаткування та маркетингу; кафедра англійської філології та методики викладання іноземних мов**
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	**м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26**
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	*не передбачає*
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	***відсутня***
Мова (мови) викладання	**Українська**
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	**233021**
ПІБ гаранта ОП	**Черничко Тетяна Володимирівна**
Посада гаранта ОП	**Завідувач кафедри економіки та фінансів, професор**
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	**t.chernychko@mail.msu.edu.ua**
Контактний телефон гаранта ОП	**+38(050)-173-23-36**
Додатковий телефон гаранта ОП	*відсутній*

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

У 2014 р. в МДУ було відкрито аспірантуру за спеціальностями 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством та 08.00.05 – Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка (Наказ МОН України № 790 від 03.07.2014 р.). У 2017 році, відповідно до наказу МОН України від 10.05.2017 року №693 створено спеціалізовану вчену раду К 62.147.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальностями: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами»; 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка».
У 2016 р. отримано ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю 051 «Економіка», Наказ МОН України № 590 від 30 травня 2016 р. (ліцензійний обсяг – 10 місць). У 2016 році розроблено та затверджено ОНП «Економіка та бізнес» та здійснено перший набір здобувачів на навчання.
У грудні 2018 року сформовано ліцензійну справу на розширення провадження освітньої діяльності шляхом започаткування провадження освітньої діяльності з метою підготовки іноземців та осіб без громадянства за спеціальністю 051 «Економіка» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти «Доктор філософії» з ліцензованим обсягом 40 осіб. У лютому 2019 року отримано ліцензію (Наказ МОН № 158-л від 21.02.2019 р.).
Структуру ОНП у 2016 р. сформовано на підставі чинної на той час редакції НРК та відповідно до «Тимчасового положення про освітні програми підготовки фахівців різних ступенів вищої освіти в МДУ» (https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/05/zp_1.pdf, с. 240). У 2017 р. внесено зміни до структури ОНП за новою формою відповідно до листа МОН №1/9-239 від 28.04.2017 року.
У 2020 році відбувається модернізація ОНП «Економіка та бізнес» (збільшено обсяг освітньої складової з 43 до 55 кредитів; уточнено програмні навчальні результати та освітні компоненти). До модернізації змісту ОНП були залучені внутрішні та зовнішні стейкхолдери.
У 2020 р. у програму також були внесені зміни щодо підсумкової атестації: підготовка в аспірантурі здобувачів ступеня доктор філософії завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації відповідно до Постанови КМУ від 03.04.2019, http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP190283.html.
У 2021 році, у зв'язку з необхідністю уточнення програмних результатів навчання та приведення їх у відповідність до вимог діючої НРК для 8 кваліфікаційного рівня здійснено оновлення ОНП «Економіка та бізнес» (збільшено обсяг освітньої складової з 55 до 60 кредитів; уточнено назви освітніх компонент та програмні навчальні результати). Нова редакція ОНП «Економіка та бізнес» введена в дію Наказом ректора МДУ №83-ОД від 22 квітня 2021 р.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	*З*	*ОД*	*З*
1 курс	2020 - 2021	5	2	3	0	0
2 курс	2019 - 2020	5	5	0	0	0
3 курс	2018 - 2019	2	2	0	0	0
4 курс	2017 - 2018	6	3	2	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	**35162 Економіка**
перший (бакалаврський) рівень	**35163 Економіка та бізнес**
другий (магістерський) рівень	**35164 Економіка та бізнес**
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	**37296 Економіка та бізнес**

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	31374	11953
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	27150	7957
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	3996	3996
Приміщення, здані в оренду	228	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:
- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	*ОНП Економіка та бізнес 2021.pdf*	jHcPkFhTqoAf1kbKMvZT/2wTVukTS8Zvo764lnTjakg=
Освітня програма	*ОНП Економіка та бізнес 2020.pdf*	rQ7ml/RYwvlY9FsVF3dg14gJhbOPoxJ7oXRMmwKoRDw=
Освітня програма	*ОНП Економіка та бізнес 2017.pdf*	VhnL/xP1i4++yZky+RStHanci8ir/I+sJn/aQolN+zQ=
Навчальний план за ОП	*Навчальний план-051-2020.PDF*	hu5KrVwFzGzxrinOonG+i9k8oJDA9NeZ5fDnEdvx6ik=
Навчальний план за ОП	*Навчальний план-051-2021.PDF*	Pkn6kU9qWjFW9zthDGmOogtxm3fbQLSedPG/xm7X7qo=
Навчальний план за ОП	*Навчальний-план-051-2017.pdf*	DrqRvn6yUMKq2Ut4LBO8PtJ4M9eCucCubkGogM+e8u4=
Рецензії та відгуки роботодавців	*Левковська Л. В. 2020.pdf*	upBK/EBzoBwd3Ui1q/J5mks30B7kzEVwVA2eW9WkYfQ=
Рецензії та відгуки роботодавців	*Боднар А. 2020.pdf*	IB82BgH+6SOuGeArc8b+faX+q4ohfry+cT47ZqictQc=
Рецензії та відгуки роботодавців	*Григорук П. 2021.pdf*	2kIRDX3JUHaRLt33Q8GtfuqsZEsHqKx78M4h2ZABC+w=
Рецензії та відгуки роботодавців	*Міценко Н.Г. 2021.pdf*	qZod2RGZq32XV+vYJtlHGCbrZ4vK/ygoRBCirTl99t8=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Мета ОНП – підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 «Економіка», здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі економічної науки, державного управління та бізнесу, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти.
Особливість ОНП полягає в: 1) дослідженні соціально-економічних систем різного рівня з використанням міждисциплінарного підходу; 2) врахуванні соціокультурних та економічних особливостей розвитку регіону; 3) зорієнтованості навчання та досліджень на інтеграцію в міжнародну академічну спільноту, тісному співробітництві із закладами науки та освіти, бізнес-сектором, представниками української та світової наукової спільноти.
Освітня складова спрямована на оволодіння: сучасними концептуальними та методологічними знаннями у сфері науково-дослідної та освітньої діяльності; методологією проведення економічних досліджень, методами статистичного аналізу, економіко-математичного моделювання та сучасними ІТ технологіями для економічних досліджень. Науково-дослідницька складова спрямована на проведення комплексних досліджень, що вирізняються актуальністю, інноваційністю, системністю та міждисциплінарністю в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП «Економіка та бізнес» відповідають соціальній та регіональній (Університет повинен виконувати провідну роль у формуванні й реалізації соціально значущих проектів розвитку гірських населених пунктів та регіону через здійснення моніторингу, обґрунтування і постановки відповідних проблем, залучення до цієї роботи НПП та аспірантів) місії МДУ. Це підтверджується Статутом державного вищого навчального закладу «Мукачівський державний університет» (п. 2. Концепція освітньої діяльності університету) https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/statut.pdf.
Відкриття та функціонування ОНП «Економіка та бізнес» сприяє реалізації Стратегії розвитку Мукачівського державного університету на 2020-2025 роки https://bit.ly/2Riy9Qw: сприяє процесу підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації для Університету; сприяє інтеграції Університету у світовий науковий простір шляхом участі аспірантів та НПП у міжнародних наукових заходах як в Україні, так і за кордоном; міжнародної кредитної мобільності аспірантів на підставі укладених угод; публікаціям аспірантів, їх керівників та викладачів ОНП в Scopus та Web of Science, організації візитів до університету зарубіжних вчених тощо.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

У 2019 році здобувачів вищої освіти (аспіранта 4 курсу навчання Михальчинець Г. Т. та аспіранта 1 курсу навчання Зеленську Л. В.) введено до складу групи робочої групи ОНП, у 2021 році введено здобувача Козик І. М. Це дозволило максимально наблизити здобувачів вищої освіти до процесу модернізації ОНП.
Інтереси та пропозиції здобувачів вищої освіти враховуються і під час перегляду ОНП. Регулярно, після завершення сесії проводиться опитування стосовно якості викладання та соціального супроводу освітнього процесу (https://economics.msu.edu.ua/faculty-of-economics/answer/; https://bit.ly/3tX5XQf). Під час опитування здобувачами надаються пропозиції спрямовані на удосконалення освітнього процесу. Зокрема, були враховані висловлені пропозиції щодо внесення змін до графіків навчального процесу та вивільнення першого навчального семестру з метою організації науково-дослідної роботи аспірантів. У 2020 році перелік анкет розширено, з метою оцінювання якості організації дистанційного навчання та впливу віддаленого формату його організації на якість навчання.
Проект ОНП 2021 року був презентований на зборах здобувачів та випускників, які проведено гарантом, де усі бажаючі надавали оцінки змінам, які проектуються, висували свої зауваження та пропозиції (https://bit.ly/3i1Ytcl).
Усі отримані пропозиції, зауваження, рекомендації були обговорені на засіданні робочої групи та частково враховані при оновленні ОНП 2021 року.

- роботодавці

Регулярно проводяться зустрічі та круглі столи з обговорення змін до ОНП (https://bit.ly/3yiFG2g, https://msu.edu.ua/novini/zakarpatski-robotodavci-vtilyuyut-novu-model-spivpraci-biznesu-ta-osviti-pidsumki-kruglogo-stolu-v-mukachevi/, https://bit.ly/3byuAw6; https://msu.edu.ua/novini/gromadske-obgovorennya-onp-ekonomika-ta-biznes-specialnosti-051-ekonomika-za-uchasti-robotodavciv/).
Зворотній зв'язок з представниками наукових установ, інших закладів вищої освіти, державних інституцій та бізнесу здійснюється шляхом їх участі у спільних конференціях та круглих столах (https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/, https://bit.ly/2SvKq4k, https://msu.edu.ua/novini/naukovo-praktichna-konferenciya/).
На ОНП отримані рецензії, які віддзеркалюють ступінь відповідності інтересів та потреб роботодавців: ОНП-2016 – Хрущ Н. А., д.е.н. професор, Хмельницький національний університет; ОНП-2020 – Левковська Л. В., д.е.н, професор, ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України; Боднар А. В., відділ економіки Мукачівської міської ради; ОНП-2021 – Григорук П. М., д.е.н. професор, Хмельницький національний університет; Міценко Н. Г. д.е.н. професор, Львівський торговельно-економічний університет.

- академічна спільнота

Обговорення ОНП відбувається в процесі спілкування робочої групи з НПП, які забезпечують викладання на ОНП та завідувачами кафедр під час нарад, погодження робочих програм навчальних дисциплін, під час участі у засіданнях Науково-методичної, Науково-технічної рад, Вченої ради факультетів та Вченої Ради МДУ (https://bit.ly/3buzMRO).
На засіданні круглого столу (Протокол №1 від 17 лютого 2020 року) було прийнято рішення про уточнення змістового навантаження навчальних дисциплін (Філософія наукового мислення, Педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання, Іншомовна комунікація в академічному середовищі, Академічний англомовний письмовий дискурс) у зв'язку з уточненням об'єкту та предмету навчальних дисциплін.
У 2020 р. відбувся вебінар на тему «Шляхи вдосконалення підготовки фахівців вищої кваліфікації в аспірантурі МДУ», метою якого було обговорення, перегляд та оновлення освітніх програм підготовки доктора філософії, змістове наповнення нормативних та вибіркових освітніх компонентів, практики, подальші шляхи міжнародної співпраці (https://msu.edu.ua/novini/shlyaxi-vdoskonalennya-pidgotovki-faxivciv-vishho%d1%97-kvalifikaci%d1%97-v-aspiranturi-mdu/).
Проєкт ОНП-2021 р. обговорено на онлайн-зустрічі розробників ОНП «Економіка та бізнес» з представниками академічної спільноти провідних ЗВО Західної України (https://bit.ly/3bwmsME); у ході роботи Міжрегіонального круглого столу з обговорення ОНП ОС Доктор філософії спеціальності 051 Економіка (https://bit.ly/2S520dp).

- інші стейкхолдери

У процесі розробки та перегляду ОНП враховуються інтереси та пропозиції різних професійних та регіональних спільнот: Закарпатського регіонального центру соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України, відділу економіки Мукачівської міської ради, Мукачівського міськрайонного центру зайнятості, ГО «Центр стратегії сталого розвитку» тощо.
Пропозиції представників професійних спільнот націлені на посилення практичної цінності результатів власного наукового дослідження аспірантів та розвиток комунікативних здібностей випускників ОНП.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Для врахування сучасних тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці у процесі оновлення складових ОНП використовуються аналітичні огляди ринку праці (https://mon.gov.ua/storage/app/media/nrk/Analitychni-materialy/2-analitichniy-zvit-shchodo-profesiyno-kvalifikatsiynogo-prognozuvannya-v-ukraini.pdf, https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/06/2-na_sajt_AZ_Melnik_SV_Metodolog_pidh_otsinki_kadr_potr_fah_VO-final.pdf), проводяться опитування та професійні дискусії з роботодавцями, академічною спільнотою, здобувачами вищої освіти. У процесі співпраці було визначено, що однією з тенденцій на ринку праці є підвищення вимог до володіння фахівцями іноземними мовами та навички кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях (РН06). У ОНП приділяється значна увага вивченню англійської мови (Іншомовна комунікація в академічному середовищі, Академічний англомовний письмовий дискурс). Крім того, до переліку вибіркових дисциплін введено дисципліни професійного циклу з викладанням англійською мовою. Постійний моніторинг тенденцій розвитку економічної науки, наукових звітів провідних дослідницьких центрів України і світу, монографій, статей у спеціалізованих виданнях зі спеціальності, а також досвід науковців Мукачівського державного університету дозволяє визначити основні напрями розвитку економічної науки і врахувати їх у процесі перегляду програм навчальних дисциплін ОНП та орієнтовної тематики наукових досліджень аспірантів.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

При проектуванні ОНП враховані тенденції розвитку вищої освіти, вимоги до професорсько-викладацького складу МДУ, результати дослідження вікового складу кафедр МДУ та його структурних підрозділів, яке дозволило кількісно оцінити внутрішню потребу у випускниках PhD для заміщення професорсько-викладацьких працівників пенсійного віку.
Під час оновлення та корегування цілей та програмних результатів навчання ОНП у 2020 році було враховано:
☐ стратегічні та оперативні цілі і завдання регіональної стратегії розвитку Закарпатської області на період 2021-2027 років (https://carpathia.gov.ua/sites/default/files/imce/191228_rsr_2027.pdf);
☐ Концепцію стійкого розвитку сільських територій Закарпатської області на 2020-2027 рр. (https://carpathia.gov.ua/storinka/rozvytok-silskyh-ta-problemnyh-terytoriy-u-tomu-chysli-girskyh) ;
☐ Стратегію розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету міністрів України від 10 липня 2019 року № 526-р. (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text) ;
☐ цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 (https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825) .
Наукові інтереси наукових керівників є дотичними до проблем регіоналізації та розвитку пріоритетних галузей країни та регіону, тому у освітніх компонентах та темах дисертаційних робіт регіональний та галузевий контекст присутній.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП використано досвід закладів вищої освіти України та Європейського союзу, які здійснюють підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю «Економіка» або спорідненими спеціальностями, зокрема:
☐ Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана https://kneu.edu.ua/ua/science_kneu/csi/science_department/051_phd_economic/ ;
☐ Київського національного університету імені Тараса Шевченка http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%9D%D0%9F_051_2019.pdf;
☐ Хмельницького національного університету https://www.khnu.km.ua/root/siteres/50_Освітні_програми/02_Факультет_економіки_і_управління/Доктор_філософії._Економіка._2016.pdf;
☐ Вищої школи економіки та менеджменту у Братиславі, Словаччина (https://bit.ly/3clZBnG);
☐ Малопольського державного університету імені Вітольда Пілецького в Освенцім, Польща (https://bit.ly/2T46Ppm);
☐ Технічного університету в Кошіце, Словаччина (https://bit.ly/2TH8nWJ).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для третього (доктор філософії) рівня вищої освіти відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання ОНП спеціальності 051 «Економіка» відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій восьмого кваліфікаційного рівня (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n10) за такими дескрипторами:
Знання
– концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності – РН01, РН02, РН03, РН04;
Уміння/навички
– спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики –РН05, РН06, РН07, РН08, РН09;
– започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності – РН05, РН06, РН07, РН08, РН09;
– критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей – РН05, РН06, РН07, РН08, РН09;
Комунікація
– вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому –РН10, РН11, РН12;
– використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях – РН10, РН11, РН12;
Відповідальність і автономія
– демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності – РН13, РН14;
– здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення – РН13, РН14.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

45

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

15

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Узагальнений об'єкт ОНП доктора філософії з економіки – теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем.
Відповідно до предметної області сформовано цілі навчання – підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють теорією, методологією та інструментальним апаратом проведення наукових досліджень, здатних створювати і продукувати нові знання для розвитку міжнародних, національних, галузевих та виробничих соціально-економічних систем.
Теоретичний зміст предметної області ОП містить концептуальні засади дослідження та розв'язання актуальних завдань у сфері економіки, що створюють підґрунтя для формування інноваційних рішень теоретичного та прикладного спрямування.
В ОНП передбачено цикл спеціальної підготовки (загальний обсяг 29 кредитів), представлений обов'язковими (14 кредитів) та вибірковими (15 кредитів) навчальними дисциплінами. Метою обов'язкових навчальних дисциплін є засвоєння провідних концепцій, оволодіння сучасною термінологією, формування розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю 051 «Економіка», зокрема:
– «Семінар зі спеціальності: Економіка» – формування комплексного розуміння економічних процесів на всіх рівнях економіки, опанування сучасними концепціями та моделями прикладних досліджень соціально-економічних систем різного рівня (глобального, національного, регіонального, мікрорівня (бізнес-структури);
– «Стратегія та сталий розвиток економічних систем» – формування у здобувачів системи знань, умінь та навичок і світогляду, необхідних для прийняття раціональних економічних рішень в умовах соціальних та екологічних обмежень, а також здійснення наукової діяльності з урахуваннями принципів сталого розвитку;
– «Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії» – опанування сутності провідних сучасних економічних теорій і моделей економічної політики, уміння використовувати їх дослідницький і

методологічний потенціал; виявлення взаємовпливу економічної теорії та економічної політики; розкриття та глибокий аналіз актуальних проблем економічного розвитку та економічної політики України;
– «Методи і моделі обґрунтування економічних рішень» – формування базових знань з основ застосування математичного апарату до моделювання складних економічних систем.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Можливість формування аспірантами індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) регулюється:
☐ Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF);
☐ Положенням про організацію освітнього процесу в МДУ, затвердженим наказом МДУ №83-ОД від 22.04.2021 р. (https://bit.ly/2TiTKZB);
☐ Положенням про вільний вибір дисциплін здобувачами вищої освіти в МДУ, затвердженим наказом МДУ №83-ОД від 22.04.2021 р. (https://bit.ly/3wxQ701);
☐ Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у МДУ, затвердженим наказом МДУ №83-ОД від 22.04.2021 р. (https://bit.ly/2RHuDz2);
☐ Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу МДУ, затвердженим наказом МДУ №83-ОД від 22.04.2021 р. (https://bit.ly/3hRqXpd);
☐ Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті в МДУ Затвердженого наказом МДУ № 83-ОД від 22.04.2021 р. (https://bit.ly/3viXg4p).
ІОТ забезпечується через: вільний вибір теми дослідження; наявність вибіркових освітніх компонентів ОНП; внутрішню академічну мобільність, яке передбачає можливість вибору дисциплін інших ОП МДУ; складання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою університету; вибір дисциплін, які будуть викладати під час викладацької практики.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до навчального плану ОНП «Економіка та бізнес» вивчення вибіркових навчальних дисциплін розпочинається з третього семестру. Здобувачі реалізовують своє право вибору навчальних дисциплін в осінньому семестрі навчального року, який передує навчальному року, в якому передбачене їх вивчення шляхом онлайн-анкетування.
Освітньо-наукова програма та навчальний план є основою для формування аспірантом індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії, який погоджується з науковим керівником та затверджується Вченою радою Університету.
Індивідуальний навчальний план аспіранта містить перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти (із факультетських каталогів) і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та деканом факультету (https://bit.ly/3wxQ701).
Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Університету, до якого зарахований аспірант, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність - на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ) (https://bit.ly/2RHuDz2).
Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із науковим керівником у порядку, який затверджується Вченою радою.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Проведення практичної підготовки регламентується «Положення про викладацьку практику аспірантів» затвердженого Наказом № 178-ОД від 26.11.2020 р. (https://bit.ly/3bDxZtU).
Відповідно до ОНП викладацька практика становить 9 кредитів та спрямована на формування РН08, РН12, РН14.
Методичні рекомендації до організації та проведення викладацької практики для здобувачів вищої освіти третього рівня затверджені Науково-методичною Радою МДУ протокол №11 від 20 травня 2021 року.
Відповідно до навчального плану, викладацька практика проводиться на другому курсі. Мета викладацької практики – залучення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до самостійної творчої педагогічної діяльності, формування системи педагогічних умінь в умовах, оптимально наближених до реальної роботи у ЗВО; оволодіння знаннями і вміннями, необхідними для організації процесу вивчення навчальних дисциплін здобувачами, які навчаються за відповідною спеціальністю. За програмою 80% викладацької практики складає навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, керівництво різними видами діяльності студентів, в т. ч. науковою), а 20% відводиться на аудиторне навантаження. За результатами проходження практики аспіранти готують звіт, захист якого відбувається перед членами створеної за розпорядженням декана комісії. Підсумки викладацької практики обговорюються на засіданні кафедри під час проміжної атестації аспірантів (https://bit.ly/3v00dFS).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Освітні компоненти ОНП спрямовані на формування soft skills, зокрема:

☐ ОНД3 «Філософія наукового мислення» спрямована на формування: базових комунікативних навичок; наукової культури аспіранта і забезпечує розвиток критичного рефлексивного мислення; навичок управління емоціями, управління стресом;
☐ ОНД4 «Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання» спрямована на формування: навичок self-менеджменту; комунікативних навичок: вміння слухати, переконання і аргументація, проведення презентацій; навичок мислення: системне, креативне, структурне та логічне мислення;
☐ ОНД9 «Академічний іншомовний письмовий дискурс» забезпечує формування науково-дослідницької професійно-орієнтованої компетентності та оволодіння культурою академічного письма англійською (іншою) мовою;
☐ ОНД8 «Іншомовна комунікація в академічному середовищі» сфокусована на розвитку здатності аспіранта до самоорганізації та самоуправління, його критичного та рефлексивного мислення, лідерських якостей, комунікативних здібностей та уміння працювати в команді;
☐ ОНД10 «Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях» спрямована на формування навичок роботи з інформацією, формування комп'ютерної грамотності;
☐ ОНД11 «Інноваційна та проєктна діяльність» сфокусована на формуванні креативних навичок, здатності нестандартно міркувати, вирішувати нестандартні завдання;
☐ «Викладацька практика» дозволяє сформувати конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння викладача ЗВО.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвіднесення обсягу окремих ОК ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) регламентується Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Мукачівському державному університеті (https://bit.ly/2RHuDz2). .
Обсяг часу, який відводиться для самостійної роботи аспірантів, визначається Положенням про організацію освітнього процесу в МДУ (https://bit.ly/2TiTKZB). Для здобувачів ступеня «Доктор філософії» навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не більше 3/4 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.
Загальний обсяг навчального часу на ОНП складає 60 кредитів ЄКТС (1800 год., з них викладацька практика – 270 год.), з яких обсяг самостійної роботи аспіранта становить 810 годин (53%).
Зміст самостійної роботи здобувача щодо вивчення конкретної дисципліни визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками НПП.
З метою врахування побажань аспірантів щодо організації навчання, змісту та структури окремих освітніх компонент регулярно здійснюється анкетування на сайті навчального закладу (https://bit.ly/3tX5XQf).

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти за ОНП не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому на навчання на ОНП «Економіка та бізнес» та вимоги до вступників складені відповідно до законодавства України, у тому числі Умов прийому на навчання до ЗВО України; вони щороку оновлюються і затверджуються Вченою радою університету, ректором та оприлюднюються на сайті університету.
Правила прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії (Phd) у Мукачівському державному університеті в 2021 році Додаток-9_Правила-прийому-в-аспірантуру.pdf (msu.edu.ua)
Інформація вступникам (конкурсний відбір, його організація та проведення, перелік конкурсних предметів, порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі, строки подачі заяв, проведення вступних випробувань, зарахування, програми вступних випробувань) розміщена за посиланням https://msu.edu.ua/vstupniku/doktor-filosofii/

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Вступ здійснюється на основі ОС магістр або ОКР спеціаліст. Для вступників немає обмежень та привілейованого доступу до навчання. Програма та завдання для вступних випробувань розробляються щорічно оновлюються з урахуванням змін в науковому середовищі за спеціальністю «Економіка» і розміщуються на сайті університету (Додаток-9_Правила-прийому-в-аспірантуру.pdf (msu.edu.ua)). Для здобуття ступеня доктора філософії вступники

складають вступні іспити: 1) зі спеціальності «Економіка» у письмовій формі. Завдання білету складаються з трьох теоретичних питань; 2) з іноземної мови, в обсязі, який відповідає рівню В2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (вступник може засвідчити свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System сертифікатом Cambridge English Language Assessment; німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF; французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF).
Конкурсна оцінка формується як сума результату вступного іспиту зі спеціальності (за 100 бальною шкалою), результату вступного іспиту з іноземної мови (за 100 бальною шкалою) або балів міжнародного сертифіката з іноземної мови; додаткових балів за навчальні та наукові досягнення (https://msu.edu.ua/vstupniku/doktor-filosofii/konkursnij-vidbir/).
Окремим елементом конкурсного відбору є дослідна пропозиція, в якій окреслено майбутні напрями наукової роботи вступника http://surl.li/ugmk

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Мукачівському державному університеті (https://bit.ly/2RHuDz2); Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мукачівського державного університету (https://bit.ly/3hRqXpd), Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті в Мукачівському державному університеті (https://bit.ly/3viXg4p).
Визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності в Університеті здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЕКТС або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень студентів, прийнятої у країні Закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ЕКТС. Перезарахування дисциплін навчального плану, успішно вивчених у Закладі-партнері під час участі у програмі кредитної академічної мобільності, здійснюється Університетом без додаткової роботи чи оцінювання, якщо вони внесені до Договору про міжнародну академічну мобільність до початку програми, і якщо їхній зміст та/або результати, отримані компетенції і обсяг збігаються з навчальною дисципліною Університету не менш, ніж на 60%.
Остаточне рішення про перезарахування курсів (навчальних дисциплін), кредитів та оцінок приймається на засіданні випускової кафедри.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на ОНП за спеціальністю 051 «Економіка» в аспірантурі для здобуття ступеня доктора філософії (PhD) не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті в Мукачівському державному університеті затвердженим наказом Мукачівського державного університету №83-ОД від 22.04.2021 р. (https://bit.ly/3viXg4p). Визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом ОНП передбачено вивчення дисципліни, що перезараховується.
Здобувач вищої освіти звертається із заявою до ректора МДУ до якої додаються будь-які документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо), які підтверджують ті результати навчання, які здобувач отримав. Ректор скеровує таку заяву із долученими документами на факультет для створення предметної комісії. Розпорядженням декана створюється предметна комісія, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. Предметна комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із здобувачем та, або перезараховує результати навчання, або призначає атестацію. При перезарахуванні навчальної дисципліни відповідно до рішення комісії до навчальної картки здобувача вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер протоколу). Здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни у наступному семестрі.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОНП за спеціальністю 051 «Економіка» не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми та методи навчання і викладання на ОНП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в МДУ (https://bit.ly/2TiTKZB); Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Мукачівському державному університеті (https://bit.ly/2RHuDz2).
Освітній процес базується на студентоцентрованому, проблемно-орієнтованому навчанні, поєднанні лекційних та практичних занять, дослідницьких робіт, психолого-педагогічних тренінгів, що розвиває креативність, комунікаційні та лідерські навички, уміння працювати в команді, педагогічну майстерність; сприяє підготовці дисертаційного дослідження.
Навчання аспірантів передбачає: викладання нормативних і проблемних лекційних курсів; використання сучасних інформаційних технологій та можливостей Інтернет; творчу самостійну роботу; викладацьку практику; міжнародну академічну мобільність; проведення фахових семінарів, підготовку наукових публікацій; активну роботу аспірантів у держбюджетних та госпдоговірних темах.
Методи навчання відображено у силабусах навчальних дисциплін, які розміщено у системі Moodle навчального закладу. Відповідність форм та методів навчання і викладання (ФМНВ) програмним результатам окремо за кожним освітнім компонентом прописуються в робочих програмах навчальних дисциплін, форма яких передбачає корелювання РН за дисципліною з РН освітньо-наукової програми (відповідність РН і ФМНВ наведено в табл. 3 додатків).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід до навчання та викладання на ОНП «Економіка та бізнес» реалізується через: залучення аспірантів до оновлення та модернізації освітньо-наукової програми; наявність вибіркових освітніх компонент (15 кредитів ECTS) та існуючої процедури вибору (за темою дослідження, з різних освітніх рівнів та освітніх програм); застосування різних способів подачі матеріалу та технологій викладання (застосування змішаної форми навчання (поєднання офлайн- та онлайн-навчання у різних пропорціях); використання мультимедійних продуктів у освітньому процесі тощо); використання зручних для аспірантів форм та методів надання освітніх послуг, у т.ч. академічної мобільності; наявність належних процедур реагування на скарги аспірантів відповідно до положень процедури розгляду їх звернень щодо оцінювання; налагодження зворотного зв'язку з аспірантами через опитування, особисті звернення аспірантів, у т.ч. до гаранта програми; повага й увага до аспірантів та їхніх потреб.
Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання постійно вивчається сектором внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (ВСЗЯО).
Сектором започатковано опитування здобувачів стосовно задоволеності методами навчання і викладання (останнє проведене в квітні 2021 року) (https://bit.ly/3yM3kUX). На питання «Чи сподобалися Вам методи, форми та засоби, які використовував викладач», всі опитувані поставили оцінки 4 та 5 за 5-бальною шкалою.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Принцип академічної свободи (самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності) визначається у МДУ за двома напрямами:
☐ професійна діяльність науково-педагогічних працівників побудована на можливості вільного обрання й використання форм, методів, способів і засобів навчання й оцінювання рівня знань аспірантів; вільного обрання способів подачі матеріалу, в т.ч. із застосуванням сучасних технологій (онлайн-курси; відео-лекції, платформи Moodle); право на участь у розробці освітніх програм, у т.ч. навчальних планів, методичних матеріалів тощо;
☐ діяльність здобувачів ОНП ґрунтується на вільному виборі: спеціальності підготовки (можливість зміни спеціальності при вступі); кафедри, за якою він закріплюється; наукового керівника; теми, об'єкта, предмета та структури дисертації; вибору індивідуальної траєкторії навчання (вибіркових дисциплін) та індивідуальних завдань в процесі опанування окремих освітніх компонентів (навчальних дисциплін та викладацької практики).
Науковою бібліотекою університету аспірантам забезпечено доступ до світових електронних бібліотек, до дистанційних послуг, до WI-FI.
Гарантом даної ОНП вітається проходження аспірантами сертифікованих он-лайн (або очних) курсів із наступним застосуванням процедури зарахування результатів неформальної освіти. Науковими керівниками вітається творчість, саморозвиток, самоосвіта аспірантів та не обмежується вибір наукових напрямів дослідження.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання ОНП надається здобувачеві ще на стадії вступної компанії (https://msu.edu.ua/vstupniku/specialnosti-osvitni-programi/; https://msu.edu.ua/vstupniku/doktor-filosofii/.
Для аспірантів створені умови доступу до силабусів з кожної дисципліни, матеріалів лекційних та практичних занять, завдань для самостійної, індивідуальної роботи, переліку питань для контрольних заходів з критеріями оцінювання, навчально-методичних видань, розміщених у віртуальному навчальному середовищі MOODLE та інституційному репозитарії університету.
Вся необхідна аспірантам інформація відображена у ОНП, силабусах дисциплін та системі віртуального навчального середовища MOODLE, інституційному репозитарії університету.
Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів у межах викладацької практики доводиться на обов'язковій настановчій конференції. Дана інформація завчасно доводиться до відома здобувачів в друкованому та електронному вигляді.

Силабуси: https://bit.ly/3fU9ZoH; https://bit.ly/35S1kxv

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Компетентності дослідника аспіранти набувають при вивченні обов'язкових навчальних дисциплін: «Організація наукової діяльності» спрямована на формування навичок дослідницької робити, вибору методики та методології дослідження, її організації тощо; «Філософія наукового мислення» формує філософське підґрунтя науково-дослідної роботи; «Академічний іншомовний письмовий дискурс» та «Іншомовна комунікація в академічному середовищі» – навички написання наукових праць англійською мовою, що забезпечує можливості зарубіжних наукових публікацій та комунікацій; «Методи і моделі обґрунтування економічних рішень» формують методологічну базу наукового дослідження, допомагають визначати його об'єкт, предмет, мету й завдання, отримувати наукові результати; «Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії» формує розуміння сутності провідних сучасних економічних теорій і моделей економічної політики, уміння використовувати їх дослідницький і методологічний потенціал; «Семінар зі спеціальності: Економіка» забезпечує фундаментальну підготовку за спеціальністю у предметному полі наукових досліджень. Викладацька практика формує у аспірантів вміння й навички донесення до аудиторії отриманих наукових результатів.
Аспіранти спеціальності 051 Економіка активно беруть участь у численних Міжнародних та загальноукраїнських конференціях, які проходять на базі університету, засіданнях круглих столів тощо (https://bit.ly/3bSVaAh; https://bit.ly/2SvKq4k, https://msu.edu.ua/novini/naukovo-praktichna-konferenciya/).
Вагомий вплив на поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньо-наукової програми справляє діяльність Наукового товариства «Наука майбутнього» (https://msu.edu.ua/naukove-tovaristvo-nauka-majbutnogo/). За його ініціативи регулярно проводяться наукові заходи, міжнародні воркшопи та круглі столи. До діяльності товариства активно залучаються здобувачі ступеня доктора філософії, які презентують свої доповіді на конференціях у рамках Дня науки, а також беруть активну участь в ініційованих Міністерством освіти і науки України наукових заходах.
Аспіранти публікують результати наукових досліджень у Міжнародному науковому журналі «Освіта і наука» (https://bit.ly/34gEn6b), у Збірнику наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених «Наука майбутнього» (https://bit.ly/30Ram6A), у Науковому віснику Мукачівського державного університету. Серія «Економіка» (Економіка (economics-msu.com.ua)).
Здобувачі мають безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних SCOPUS та Web of Science, матеріали яких активно використовуються при підготовці дисертаційних робіт та виконанні інших видів наукових досліджень (https://bit.ly/2QVZbNm).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення освітніх компонентів ОНП забезпечується через кореляцію навчальних дисциплін з науковими інтересами викладачів, з проблематикою їх стажувань, участю у програмах академічної мобільності, науковими публікаціями, апробацією результатів науково-дослідної роботи на наукових та науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах тощо.
Запозичення європейського освітнього досвіду можна представити прикладами проходження міжнародного стажування викладачів Мукачівського державного університету у Вищій Лінгвістичній школі (м. Ченстохово, Польща) (https://bit.ly/3i2eY8m), Університеті прикладних наук Satakunta (м. Гуйттінен, Фінляндія) (https://bit.ly/3bZXGFd), Варшавській лінгвістичній школі (https://bit.ly/3fsWc8w). Результатами міжнародного стажування стало внесення змін до змісту навчальних дисциплін ОНД8 «Іншомовна комунікація в академічному середовищі» та ОНД9 «Академічний іншомовний письмовий дискурс».
З метою адаптації змісту навчальної дисципліни ОНД1 «Організація наукової діяльності» до нових вимог МОН України щодо підготовки й оформлення матеріалів дисертації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії оновлено зміст дисципліни, проводяться круглі столи та семінари (https://bit.ly/3vxX2Gv, https://msu.edu.ua/novini/intelektualna-vlasnist/). Також, при викладанні дисципліни «Організація наукової діяльності» оновлено освітні компоненти за результатами стажування д.е.н., проф. Гоблика В. В. у Сопотській вищій школі (2020), д.е.н., доц. Ліби Н. С. в Пряшівському університеті (2019).
Інноваційні методи у педагогічній діяльності в межах змісту навчальної дисципліни ОНД4 «Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання» окреслено на навчальному вебінарі «Електронні освітні ресурси: інноваційні засоби підвищення цифрових компетентностей педагога» (https://bit.ly/3yJ4v7D).
Окремі положення змістового модуля «Світогосподарські зв'язки сучасності» оновлено за результатами стажування Черничко Т. В. у Варшавському університеті природних наук (2020 р.). Тема наукового стажування «Стратегія та розвиток бізнесу в контексті європейської інтеграції».
Проходження професійної кваліфікації Chartered Institute of Management Accountants (Велика Британія) – визнаного лідера фінансових кваліфікацій у світі, та отримання статусу CIMA CertPM (Rus) к.е.н. Нестеровою С.В. дало підстави для запровадження адаптованого курсу «Управління ефективністю операцій», навчальна програма якого заснована на компетенціях, що вимагають працедавці в сучасному бізнес-середовищі.
Досвід співпраці з ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», участь у проєкті «Онлайн освіта для сталого розвитку», що реалізується Програмою розвитку ООН в Україні за фінансової підтримки Уряду Німеччини (https://bit.ly/2SzrzFm; https://bit.ly/3fZ9CrO) враховано д.е.н., проф. Стегней М. І. при оновленні результатів навчальної дисципліни «Стратегія та сталий розвиток економічних систем».

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Відділ міжнародних зв'язків та роботи з іноземними студентами створений для впровадження стратегії міжнародної

діяльності, розширення й поглиблення міжнародних зв'язків, сприяння розвитку співробітництва у сфері освіти та науки (https://msu.edu.ua/viddil-mizhnarodnix-zvyazkiv-ta-roboti-z-inozemnimi-studentami/).
Аспіранти Університету беруть участь у наукових конференціях, публікують власні наукові здобутки у спеціалізованих виданнях інших країн (https://bit.ly/2QSPYFu; https://bit.ly/3fHIqxH, https://msu.edu.ua/novini/aspiranti-doluchilisya-do-mizhnarodnogo-naukovogo-seminaru-ekonomika-produkcji-szanse-i-zagrozenia-w-dobie-globalizacji-i-przemyslu-4-0/).
Укладено угоди з низкою закордонних ЗВО, зокрема з:
Вищою школою економіки та менеджменту державного управління (Словацька Республіка, http://www.vsemvs.sk/), спрямовану на обмін досвідом щодо удосконалення навчального процесу, організацію проведення лекційних та практичних занять, реалізацію програм обміну викладачами та студентами;
Сопотською Вищою Школою (Польща, https://www.ssw-sopot.pl/uk/), спрямовану на проведення спільних конференцій, семінарів, наукові публікації; академічну мобільність студентів ОНП «Економіка та бізнес», можливості проходжень практик для здобувачів (https://bit.ly/3yGzzVA);
Малопольським державним університетом імені Вітольда Пілецького в Освенцимі (Польща, https://www.uczelniaoswiecim.edu.pl/), спрямовану на проведення спільних конференцій, семінарів, наукові публікації; академічну мобільність студентів; участь у спільних наукових проектах.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

«Положення про організацію освітнього процесу в Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/2TiTKZB; https://bit.ly/2RKQHJd) та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/3uubUVj) регламентують форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОНП, що дозволяють перевірити досягнення ПРН.
Оцінювання знань аспірантів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/3bQYko8), «Положення про порядок проведення заліків і екзаменів у Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/3yCgNyx) та «Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/2RHuDz2). Система оцінювання знань здобувачів включає поточний, проміжний, підсумковий види контролю знань здобувачів. Для контрольно-оціночних цілей в Університеті використовуються такі шкали: 100-бальна; шкала ECTS (A, B, C, D, E, F, FX); 4-бальна національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) – для екзаменів та диференційованих заліків; 100-бальна; шкала ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та 2-рівнева національна шкала (зараховано/незараховано) .
Досягненню програмних результатів навчання сприяють такі контрольні заходи як: підготовка та захист есе, критичного порівняння ступеню розкриття теми в різних джерелах (різними авторами), підготовка мультимедійних презентацій за темами дисципліни, презентація вирішення навчальних кейсів, презентація і захист результатів самостійної роботи та пошуково-інформаційної діяльності, тестування, пошук, підбір та огляд інформаційних джерел за тематикою круглого столу, конференції, тощо; усне і письмове опитування, модульні контрольні роботи; підготовка тез доповіді на наукову конференцію, участь у науковій конференції/круглому столі (доповідь, участь в обговоренні виступів), підготовка наукової статті тощо.
Засоби діагностики знань відповідають дисциплінарним результатам навчання, що повідомляться здобувачам освіти на початку вивчення освітніх компонент. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь; дають можливість встановити ступінь досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту.
Комплексне застосування форм і методів напрацьованої системи контролю забезпечує ефективну реалізацію принципу зворотного зв'язку, виявлення кількості і якості сформованих професійних компетентностей, перевірку досягнутих програмних результатів навчання.
Для проведення контрольних заходів з окремих дисциплін використовується функціонал навчально-модульного середовища Moodle.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти регламентує «Положення про оцінювання знань студентів за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в МДУ», «Положення про порядок проведення заліків і екзаменів у МДУ» та «Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у МДУ».
Інформація про форми і методи контролю розкривається у силабусах, робочих програмах навчальних дисциплін та у інформації, розміщеній в Moodle. Додатково інформація про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання повідомляється здобувачам освіти в усній формі викладачем на першому лекційному або практичному занятті з навчальної дисципліни.
У силабусі чітко вказується перелік видів навчальних робіт, що зобов'язаний виконати здобувач, самостійної роботи, індивідуальних завдань та критерії їх оцінювання; наведений розподіл вагових коефіцієнтів оцінювання окремих компонентів.
На кафедрі аспірант звітує 2 рази на рік (https://bit.ly/3pvnDln). Атестація здійснюється один раз на рік. Результати

атестації затверджуються на засіданні Вченої ради університету. Під час атестації аспіранта враховується виконання програмних вимог як освітньої, так і наукової складових ОНП. Аспіранти, які успішно пройшли щорічну атестацію, переводяться на наступний рік навчання. Аспіранти, які не пройшли атестацію, підлягають відрахуванню.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми і методи поточного та підсумкового контролю, критерії їх оцінювання розкривається у силабусах, які оприлюднюються на сторінці навчальної дисципліни у системі Moodle та на сайті кафедри.
Додатково інформація про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання повідомляється здобувачам освіти в усній формі викладачем на першому занятті з навчальної дисципліни.
Перелік питань поточного та підсумкового контролю оприлюднюється викладачем в системі Moodle та, за потреби, дублюється у роздрукованому варіанті.
Підсумкові результати поточного контролю повідомляються здобувачам освіти в індивідуальному порядку викладачем перед початком проведення підсумкового контролю. Результати підсумкового контролю доводяться до відома здобувачів освіти екзаменатором упродовж двох робочих днів від дати його проведення.
Інформація щодо часу, форми та критеріїв проведення щорічної та підсумкової атестацій аспіранта щодо виконання вимог ОНП та його індивідуального плану доводиться до його відома науковим керівником під час індивідуальних консультацій. Результати атестації затверджуються Вченою радою університету.
Результати складання заліків та екзаменів вносять у відомість обліку успішності та індивідуальний навчальний план аспіранта.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти відсутній. Підготовка в аспірантурі здобувачів ступеня доктор філософії завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації відповідно до Постанови КМУ від 03.04.2019, № 283 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. №261», п.6 та п.8, http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP190283.html.
Звітність аспірантів, які здобувають ступінь доктора філософії, проводиться двічі на рік. Аспірант на засіданні кафедри звітується про виконання наукової та освітньої складових підготовки, проведену роботу, представляє результати роботи, передбачених на даний період в індивідуальному плані. Атестація аспіранта відбувається у травні-червні поточного навчального року (атестація за підсумками року). Аспірант звітує про основні результати проведеного дослідження та детальний план подальшої роботи відповідно до індивідуального плану.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедури проведення контрольних заходів регламентують: «Положення про організацію освітнього процесу в Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/2TiTKZB); «Положення про оцінювання знань студентів за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/3bQYko8); «Положення про порядок проведення заліків і екзаменів у Мукачівському державному університеті» https://bit.ly/3yCgNyx); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/3uubUVj).
Документи знаходяться у вільному доступі для здобувачів вищої освіти та викладачів університету на офіційному веб-сайті університету.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів при оцінюванні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом: чіткого обґрунтування критеріїв оцінювання та запланованих результатів ще на початку вивчення навчальної дисципліни; оприлюднення критеріїв оцінювання та запланованих результатів у навчально-модульному середовищі Moodle; існування проміжних етапів оцінювання у вигляді проміжного контролю тощо.
Відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в Мукачівському державному університеті» екзамени та заліки мають право відвідувати і перевіряти на відповідність вимогам Закону України «Про вищу освіту» ректор Університету, проректор з науково-педагогічної роботи, декани факультетів, завідувач кафедри та працівники, уповноважені на це наказом ректора Університету.
В університеті функціонує «скринька довіри» в електронній (dovira@mail.msu.edu.ua) та паперовій формі. Здобувач, який не погоджується з оцінкою семестрового підсумкового контролю, має право звернутися до викладача і отримати ґрунтовне пояснення. У випадку незгоди з рішенням викладача, здобувач має право звернутися з письмовою апеляцію відразу після оголошення результатів (https://bit.ly/3yCgNyx). Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів освіти на ОНП, а також конфлікту інтересів не відбувалося.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється розділом 5 «Положення про порядок

проведення заліків і екзаменів у МДУ» (https://bit.ly/3yCgNyx).
Здобувачам, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, враховуючи залік, або не з'явилися на екзамен без поважних причин, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість.
Графік ліквідації академічної заборгованості складається відділом аспірантури та затверджується деканом за погодженням із завідувачами кафедр і доводиться до екзаменаторів та здобувачів не пізніше одного тижня після закінчення терміну екзаменаційної сесії.
Повторне складання екзаменів (заліків) допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії з трьох науково-педагогічних працівників (у т. ч. лектора потоку та завідувача кафедри), яка створюється за розпорядженням декана факультету згідно подання відповідної кафедри. Результати другого перескладання є остаточними.
Перше перескладання повинно бути закінчено, як правило, впродовж першого тижня після завершення сесії, друге – до початку наступного навчального семестру – після зимової сесії протягом 10 днів і до початку наступного навчального року – після літньої сесії. Якщо здобувач не ліквідував заборгованості у зазначені терміни, деканат зобов'язаний представити необхідні документи ректору про його відрахування з числа здобувачів.
За період навчання аспірантів за програмою, що акредитується, потреби у повторному проходженні контрольних заходів не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється розділом 6 «Положення про порядок проведення заліків і екзаменів у МДУ» (https://bit.ly/3yCgNyx). У випадках конфліктної ситуації здобувач має право звернутися з письмовою апеляцію відразу після оголошення результатів.
До складу апеляційної комісії входять: голова – декан факультету, завідувач кафедри, за якою закріплена дисципліна, викладач відповідного профілю та представник органу студентського самоврядування факультету.
Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання.
При письмовому екзамені (заліку) члени комісії, керуючись критеріями оцінювання з даної дисципліни, детально вивчають та аналізують письмові матеріали підсумкового контролю. Повторне чи додаткове опитування здобувача не проводиться. При усному екзамені (заліку) члени апеляційної комісії аналізують представлені екзаменатором записи здобувача. У разі відсутності таких, здобувачеві надається можливість проявити свої знання відповідаючи на запитання членів апеляційної комісії за тематикою екзаменаційних завдань білета.
Результати апеляції оголошуються здобувачеві відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.
Протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Система заходів з забезпечення академічної доброчесності працівниками МДУ та здобувачами вищої освіти регламентована: «Положенням про академічну доброчесність у Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/3bWvT8z); «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/3uubUVj) та іншими документами, що розміщені на сторінці Сектору внутрішньої системи забезпечення якості освіти (https://msu.edu.ua/npzyavo/). Повноваження з впровадження цих рекомендацій мають: сектор внутрішньої системи забезпечення якості освіти та Комісія з питань академічної доброчесності.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Першим кроком протидії порушення академічної доброчесності є обов'язкове ознайомлення всіх учасників освітнього процесу з «Положенням про академічну доброчесність у МДУ» (https://bit.ly/3bWvT8z). З метою виконання норм цього Положення в МДУ діє Комісія з питань академічної доброчесності.
Всі навчально-методичні матеріали, наукові роботи (у т.ч. дисертаційні роботи) аспірантів та здобувачів вищої освіти розміщуються в репозитарії Університету та підлягають перевірці на наявність плагіату.
Технологічними рішеннями щодо протидії порушенням академічної доброчесності в університеті є: розміщення у Науковій бібліотеці МДУ навчальних та наукових видань науково-педагогічних працівників, а також наукових робіт аспірантів; внутрішня перевірка навчально-методичних та наукових праць на наявність академічного плагіату з використанням спеціалізованого програмного забезпечення (системи Антиплагіат) та безкоштовних онлайн-ресурсів; використання системи «Unicheck» (Наукова бібліотека МДУ надає послуги з проведення науково-технічної експертизи на виявлення запозичень в академічних текстах із використанням даного технологічного рішення та формує репозитарій); оприлюднення на сайті дисертацій та авторефератів здобувачів вищої освіти (https://bit.ly/2TlfWCd).
Регулярно проводяться семінари, круглі столи та відеозустрічі щодо розширення технічних рішень як інструментів протидії порушенням академічної доброчесності (https://bit.ly/3ftCo4F; https://bit.ly/3yIiryO; https://bit.ly/3wHRlWQ).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Науковими керівниками, викладачами, представниками ради молодих вчених, науковою бібліотекою постійно проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота щодо неприпустимості проявів хабарництва, несамостійного виконання завдань, фальсифікування вихідних даних та результатів досліджень, запозичення чужих ідей, публікації

у сумнівних науково-періодичних виданнях.
Основні форми популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти: проведення роз'яснювальної роботи щодо сутності та принципів забезпечення академічної доброчесності (в межах дисципліни «Організація наукової діяльності», консультацій з науковими керівниками); проведення заходів щодо поширення принципів академічної доброчесності (круглі столи, методичні семінари тощо) ((https://msu.edu.ua/novini/bezkoshtovna-perevirka-studentskix-naukovix-robit-na-plagiat/; https://msu.edu.ua/novini/akademichna-dobrochesnist-osnova-stalogo-rozvitku-universitetu/; https://msu.edu.ua/novini/akademichna-dobrochesnist-zaporuka-uspishnogo-navchannya/); залучення аспірантів до проходження он-лайн курсів, обговорювання на рівні кафедр; роз'яснення щодо відповідальності при виявленні порушень академічної доброчесності (незарахування результатів навчання; зняття з розгляду дисертації; відмова у публікації статті); розміщення навчально-методичних і наукових робіт аспірантів та здобувачів вищої освіти у репозиторії Університету; здійснення технічної перевірки наукових робіт та дисертацій аспірантів на антиплагіат.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники Університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового (освітньо-наукового) ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади (п. 5.1 Положення про академічну доброчесність у МДУ).
За порушення академічної доброчесності аспіранти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання (п. 5.2 Положення про академічну доброчесність у МДУ).
Виявлення фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у захищеній здобувачем ступеня доктора філософії кваліфікаційній роботі є підставою для скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження йому ступеня доктора філософії та видачу відповідного диплома (п. 5.3 Положення про академічну доброчесність у МДУ).
Під час підготовки аспірантів заявленої ОНП серед усіх учасників освітнього процесу проявів академічної недоброчесності не було зафіксовано.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОНП здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників у МДУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (https://bit.ly/3wE6UPh) шляхом оголошення конкурсу на заміщення вакантної посади з оприлюдненням вимог до претендента, зокрема щодо досвіду науково-педагогічної роботи, підвищення кваліфікації (стажування), наукового ступеня, вченого звання та наявності наукових та навчально-методичних публікацій. Пріоритет віддається професорам, докторам наук, які ведуть активну наукову діяльність та активно працюють з аспірантами. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП.
Призначення наукових керівників аспірантів відбувається відповідно до п. 3.7 Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у МДУ. Теми дисертаційних робіт аспірантів близькі до напрямів досліджень наукових керівників, про що свідчать їхні публікації.
Науковими керівниками аспірантів ОНП «Економіка» є 5 докторів економічних наук, професорів та 5 кандидатів економічних наук, доцентів.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці приймають активну участь у процесі перегляду та оновлення ОНП. Звичною є практика проведення періодичних консультацій з фактичними та потенційними роботодавцями щодо внесення змін до навчальних планів, змістового наповнення ОНП.
Питання організації та реалізації освітнього процесу є предметом неодноразового обговорення на засіданнях кафедри, методичних семінарах, круглих столах, зустрічах (https://bit.ly/3yiFG2g, https://msu.edu.ua/novini/zakarpatski-robotodavci-vtilyuyut-novu-model-spivpraci-biznesu-ta-osviti-pidsumki-kruglogo-stolu-v-mukachevi/, https://bit.ly/3byuAw6; https://msu.edu.ua/novini/gromadske-obgovorennya-onp-ekonomika-ta-biznes-specialnosti-051-ekonomika-za-uchasti-robotodavciv/)).
Одним з прикладів залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу є залучення як викладача (обов'язкова навчальна дисципліна ОНД3 «Філософія наукового мислення») та наукового керівника аспіранта Зеленської Л. В. на тему «Механізм регулювання сільського зеленого туризму Карпатського економічного району» керівника ГО «Карпатський центр полінгових досліджень» та ГО «Закарпатська туристична організація «Панонія» д-ра філос. наук, проф. Шандора Ф. Ф.
З метою врахування регіонального спрямування тематики наукових досліджень та напрямів наукової роботи

аспірантів проводяться консультації з керівником Закарпатського регіонального центру соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України к.е.н., доцентом Сембером С. В.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Професіоналами-практиками, експертами галузі, представниками роботодавців на ОНП виступають ЗВО (в першу чергу МДУ), наукові установи та організації. МДУ в першу чергу зацікавлений у якісній реалізації освітнього процесу і сам є роботодавцем (серед здобувачів, які навчаються на ОНП - 8 працюють в університеті).
Необхідною умовою успішної реалізації ОНП є залучення до освітнього процесу закордонних науковців та викладачів-практиків (https://bit.ly/3c5NAme; https://msu.edu.ua/category/aspirant/asp_og-lect/; https://bit.ly/3yGzzVA; https://bit.ly/3i8CtNf; https://bit.ly/3ishVPI). З метою покращення мовної практики та адаптації аспірантів до світової наукової практики до освітнього процесу долучаються викладачі з досвідом практичної роботи, автентичні носії мови (https://msu.edu.ua/novini/movnij-tandem-tet-a-tet-z-nosiyami-movi-v-mukachivskomu-derzhavnomu-universiteti/); представники міжнародних мовних центрів (https://msu.edu.ua/af/international-language-center/.
З метою акцентування уваги на особливостях та змінах, які відбуваються у нормативних документах проводяться науково-практичні семінари та круглі столи з залученням практиків (https://msu.edu.ua/novini/naukovo-praktichnij-seminar-novaci%d1%97-zakonodavstva-2020/).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвиткові викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОНП «Економіка та бізнес» шляхом:
☐ направлення на підвищення кваліфікації (стажування);
☐ організації курсів з підвищення педагогічної майстерності при викладанні на ОС Доктор філософії (сертифікати про підвищення кваліфікації НПП, які викладають на ОНП);
☐ преміювання за високі результати публікаційної активності відповідно до «Положення про преміювання співробітників за результатами наукових досліджень у МДУ» (https://bit.ly/2SEKtL0) з метою підвищення рівня наукових досліджень і стимулювання співробітників до оприлюднення їх результатів у виданнях, які індексуються в наукометричних базах даних Scopus, Web of Science, до патентування науково-технічних розробок, винаходів та до підготовки грантових заявок;
☐ проведення короткотермінових тренінгів (наприклад, «Тренінг з використання сучасних технологій навчання» (https://bit.ly/2RTtLrv); «Інноваційні підходи до вивчення сучасної англійської мови із застосуванням змішаної форми навчання (на основі ресурсу «HighNote+MEl+PEP»)» (https://msu.edu.ua/af/zum-seminar/); «Особливості програми PLAGIAT.PL» (https://bit.ly/3ftCo4F).
Викладачі мають можливість публікувати статті у «Науковому віснику Мукачівського державного університету. Серія «Економіка», «Науковому віснику Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія», Міжнародному науковому журналі «Освіта і наука» (https://msu.edu.ua/1076-2/).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

В МДУ існує система визначення рейтингу НПП з метою об'єктивного аналізу якості їх роботи та підвищення результативності професійної діяльності, забезпечення здорової конкуренції («Положення щодо визначення рейтингу науково-педагогічних працівників у Мукачівському державному університеті» (https://bit.ly/3i8tHyA).
За наслідками рейтингового оцінювання навчально-методичної, науково-інноваційної, організаційно-виховної роботи НПП рівень їх ефективності на займаній посаді визначається вченою радою МДУ як високий, достатній, низький, недопустимий. Результати рейтингу використовуються для морального та матеріального стимулювання НПП: високий рівень є підставою для представлення до нагородження державними відзнаками та почесними званнями, відзнаками МОН України та іншими державними органами та відомствами, укладання трудового договору (контракту) терміном на 5 років, надання переваги при розгляді конкурсних справ на заміщення вакантних посад, при плануванні педагогічного навантаження; достатній рівень є підставою для нагородження укладання (пролонгації) трудового договору (контракту) терміном від 3 до 5 років, надання переваги при розгляді конкурсних справ на заміщення вакантних посад, при плануванні педагогічного навантаження.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові ресурси ЗВО формуються з урахуванням таких чинників, як: контингент здобувачів вищої освіти, програми фінансування наукової, освітньої діяльності; стипендіальне забезпечення та фінансові надходження відповідно до переліку платних послуг. Розподіл фінансових коштів згідно з стратегією розвитку університету представлений у щорічних звітах ректора (https://msu.edu.ua/normativni-dokumenti/).
Для забезпечення освітнього і виховного процесів ЗВО має дві актові зали, 16 приміщень комп'ютерних класів, комп'ютерний центр, спеціалізовані кабінети, лабораторії, спортивний майданчик, спортивний зал, Наукову бібліотеку, дві студентські їдальні та медичний пункт, 2 гуртожитки. Науково-педагогічні працівники та здобувачі

освітніх послуг у процесі роботи та навчання використовують платформу Moodle у поєднанні з програмним забезпеченням Office365.
Для забезпечення якісної підготовки фахівців у науковій бібліотеці МДУ налагоджена робота з організації інформаційного забезпечення освітнього процесу: функціонує база даних «УФД/Бібліотека», інституційний репозитарій «MSU Repository», електронний каталог; створено доступ до світових електронних бібліотек, баз даних та каталогів через електронний читальний зал; доступ до баз Scopus і Web of Science, що забезпечує достатню інформаційну базу освітнього процесу ОНП.
Усі ОК забезпечені силабусами та необхідними навчально-методичними матеріалами.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище ЗВО дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти та забезпечити високий рівень організації навчального процесу. Пропозиції здобувачів враховуються під час формування індивідуальної освітньої траєкторії через реалізацію права вибору навчальних компонентів; напрямів наукової роботи; апробації результатів досліджень; удосконалення освітнього процесу; призначення стипендій тощо.
Наукова бібліотека надає доступ до дистанційних послуг: «Віртуальна довідка», «Дистанційне замовлення електронних документів», «Дистанційний відділ комплектування», «Віртуальна виставка», «Консультативний центр», «Електронний каталог», «Цифрова бібліотека», «Віртуальна бібліотека» (https://msu.edu.ua/library/).
Для виявлення потреб і інтересів здобувачів освіти, їх оцінки стану та функціонування соціально-побутової інфраструктури, технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу проводяться опитування на рівні університету та факультету. Результати опитувань аналізуються на засіданнях кафедр, вченої ради факультету та ректорату. Освітнє середовище університету дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти та забезпечити високий рівень організації навчального процесу.
Потреби та інтереси здобувачів вивчаються і аналізуються також Психологічною службою МДУ (https://msu.edu.ua/psixologichna-sluzhba/).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

ЗВО створив безпечні та оптимальні умови для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Університетом забезпечено охорону та відеоспостереження, створено здорові та безпечні умови перебування в аудиторіях, попередження травматизму; забезпечується оптимальний режим роботи і навчання.
Систематично проводяться інструктажі з охорони праці, пожежної безпеки, надання першої невідкладної допомоги, профілактичні бесіди з дотримання правил пожежної безпеки, електробезпеки, поводження з незнайомими предметами, навчальної гігієни, порядку дій у випадку надзвичайних ситуацій (https://bit.ly/2T1usyW; https://bit.ly/3vVTFtj; https://bit.ly/3ik9PJ5), регулярно проводяться заходи, спрямовані на створення здорових та безпечних умов праці, навчання, збереження життя, здоров'я та працездатності осіб (https://bit.ly/3cmYaFp).
На базі Психологічної служби МДУ постійно проводяться різноманітні заходи щодо профілактики психічного здоров'я; боротьби з тютюнопалінням; боротьби з туберкульозом; боротьби з наркоманією; протидії торгівлі людьми, запобігання домашньому насильству та інші (https://bit.ly/3z2Lw8d; https://bit.ly/3gbDelY, https://bit.ly/3cm2WTx), а також проводяться психотренінги та діагностики стану психічного здоров'я, які передбачають проходження різноманітних методик та тестів (https://msu.edu.ua/anonsi-podij/ogoloshennya-23/, https://msu.edu.ua/anonsi-podij/ogoloshennya-62/).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня підтримка здійснюється через забезпечення освітнього процесу навчально-методичними, інформаційними, довідниковими, контрольними та іншими матеріалами, що регламентовано Положенням про електронні освітні ресурси МДУ, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в МДУ (https://bit.ly/3uubUVj). Освітню підтримку забезпечують гарант ОНП, наукові керівники, відділ аспірантури, навчальний відділ, навчально-методичний відділ, НПП, працівники бібліотеки. Здобувачі забезпечуються навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.
Організаційну підтримку здійснюють відділ аспірантури, навчальний відділ, навчально-методичний відділ, відділ міжнародних зв'язків та роботи з іноземними студентами, співробітники яких взаємодіють зі здобувачами. Протягом всього терміну навчання активно співпрацює з аспірантським активом груп відділ аспірантури, який має тісні контакти з гарантом ОНП, завідувачами кафедр, викладачами, науковими керівниками аспірантів щодо організації освітнього процесу, наукової роботи, здійснення виховної роботи, надання консультативної допомоги щодо вирішення навчальних та особистих проблем. В університеті функціонує корпоративний інформаційно-освітній портал, який об'єднує інформаційно-освітні ресурси (http://moodle.msu.edu.ua:3000/?redirect=0), програмні комплекси та сервіси корпоративного інформаційного простору університету. Встановлена платформа Moodle разом із програмним забезпеченням Office365 допомагає здійснювати консультування та інформування здобувачів з освітніх питань. Для потреб здобувачів функціонує електронний репозитарій та Наукова бібліотека.
Інформаційна підтримка здійснюється шляхом особистого спілкування наукових керівників, викладачів та здобувачів, використання інформаційно-телекомунікаційної мережі університету (програмного забезпечення Office365), системи Moodle, інтернет-ресурсів, комунікацій online. Вся актуальна та важлива інформація регулярно оновлюється на офіційному інтернет-сайті Університету та факультетів, Наукової бібліотеки МДУ. Сучасним каналом комунікації є соціальні мережі Фейсбук, Інстаграм, месенджер Вайбер, де викладачі, аспірантський актив

груп та представники Студентського самоврядування МДУ (https://bit.ly/2T3ylDn) обмінюються інформацією. Консультативний супровід здобувачі вищої освіти отримують впродовж всього періоду навчання шляхом групових та індивідуальних консультацій як з науковими керівниками, так і з викладачами, які забезпечують викладання дисциплін. Кафедри, залучені до реалізації ОНП, мають розроблені графіки консультацій, які оприлюднюються на інформаційних стендах.
Соціальну підтримку здобувачів здійснює Психологічна служба МДУ, працівники якої надають індивідуальні психологічні консультації, проводять різноманітні тренінги (https://msu.edu.ua/psixologichna-sluzhba/), а також Профком працівників та студентів МДУ (https://msu.edu.ua/profspilkova-organizaciya-pracivnikiv-ta-studentiv-mdu/).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

З метою реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами ЗВО розробив «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на території Мукачівського державного університету» (https://bit.ly/3z7zLNK), де визначено дії працівників університету щодо забезпечення зручності, комфортності перебування у ЗВО осіб, які потребують допомоги, а також передбачено створення умов для їхнього якісного обслуговування працівниками ЗВО.
На початку кожного навчального року в університеті аналізують контингент здобувачів з особливими освітніми потребами, яких зараховано на перший курс, для забезпечення реалізації освітнього процесу відповідно до навчальних планів. Враховуючи індивідуальні характеристики здобувачів з особливими освітніми потребами в окремих випадках університет може забезпечити навчання за індивідуальним планом або за індивідуальним графіком.
Для осіб з особливими освітніми потребами у корпусі №1 університету та гуртожитку №1 з урахуванням державних будівельних норм встановлені стаціонарні пандуси, корпус №1 спеціально обладнаний санітарним вузлом для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення. У навчальних корпусах та гуртожитках встановлено кнопки виклику, а також інформаційні вказівники та таблички.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В МДУ сформована система і визначені процедури виявлення, протидії та запобігання корупції, врегулювання конфліктних ситуацій, включаючи ті, що пов'язані з сексуальними домаганнями та дискримінацією. Дані питання регулюються Антикорупційною програмою МДУ на 2020 рік (https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/Антикорупційна-програма-МДУ.pdf) та «Положенням щодо політики попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією в Мукачівському державному університеті» (https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Polozhennya-pro-domagannya_diskrimin-MDU.pdf). Цими документами визначено основні засади політики запобігання та протидії корупції, оцінку корупційних ризиків у діяльності МДУ, правила і процедури виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності університету. Постійно проводяться бесіди щодо роз'яснення антикорупційного законодавства, виконання вимог Антикорупційної програми МДУ, попередження корупційних правопорушень, формування антикорупційної культури серед здобувачів вищої освіти, співробітників, виховання нетерпимості до корупції. Основні положення Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.02.2012р. № 152 «Щодо відповідальності за недотримання законодавства в сфері запобігання і протидії корупції» та їх дотримання у ЗВО розглядаються на засіданнях Вченої ради університету, ректорату.
Для попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією в МДУ створено Комісію з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією. До її повноважень належить надання інформаційної та консультативної підтримки керівництву структурних підрозділів щодо попередження сексуальних домагань, проведення навчань трудового колективу та здобувачів щодо попередження сексуальних домагань та будь-яких проявів дискримінації, отримання і розгляд скарг щодо порушення Положення щодо попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією в МДУ.
Консультативно-правова допомога здобувачам вищої освіти може надаватися юридичним відділом університету, профспілковою організацією працівників та студентів МДУ та Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Наука майбутнього». Дані підрозділи можуть допомогти у вирішенні конфліктних ситуацій, а також ситуацій, пов'язаних з дискримінацією, корупцією, сексуальними домаганнями.
Здобувачі вищої освіти повідомлені про те, що у випадку виявлення конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією), вони можуть надіслати письмове звернення на скриньку довіри (розміщену у холі головного корпусу), електронне звернення через інформаційний сайт університету (https://msu.edu.ua/adresi-ta-telefoni/) або особисто звернутися до керівництва закладу.
В МДУ за даною ОНП не було зафіксовано конфліктних ситуацій та випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому

доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та затвердження освітніх програм в МДУ регулюються внутрішніми нормативними документами університету, серед яких «Положення про освітні програми в МДУ» (https://bit.ly/3p5UMno), «Положення про організацію освітнього процесу в МДУ» (https://bit.ly/2TiTKZB), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в МДУ» (https://bit.ly/3uubUVj), іншими нормативними документами Міністерства освіти і науки України та університету.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд та оновлення освітньої програми проводилось у 2017, 2020 та 2021 роках. Проєкти ОНП обговорюються на засіданнях робочої групи, кафедр, круглих столах, на зустрічах зі стейкхолдерами.
Навчання за освітньо-науковою програмою «Економіка та бізнес» розпочалося з вересня 2016 р. Опис ОНП у 2016 р. здійснювався на підставі чинної на той час редакції НРК та відповідно до «Тимчасового положення про освітні програми підготовки фахівців різних ступенів вищої освіти в МДУ» (https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/05/zp_1.pdf, с. 240). У 2017 р. внесені зміни до опису ОНП за новою формою відповідно до листа МОН №1/9-239 від 28.04.2017 року.
У 2020 році, за результатами громадського обговорення за участі внутрішніх стейкхолдерів (протокол №1 засідання круглого столу з обговорення ОНП від 17 лютого 2020 року): змінено структуру та уточнено назви освітніх компонент «Філософія наукового мислення»; вилучено дисципліну «Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні» (4 кредити), натомість введено дисципліни «Іншомовна комунікація в академічному середовищі» (3 кредити), «Академічний англомовний письмовий дискурс» (3 кредити); розширено блок дисциплін дослідницької підготовки шляхом введення навчальної дисципліни «Методи і моделі обґрунтування економічних рішень». За результатами громадського обговорення введено навчальну дисципліну «Сталий розвиток економічних систем» (рецензія д.е.н., проф. Левковська Л. В.).
У 2021 році за результатами онлайн-зустрічі розробників оновленої версії ОНП «Економіка та бізнес» з представниками академічної спільноти провідних ЗВО Західної України (https://bit.ly/3bwmsME) та у ході роботи Міжрегіонального круглого столу з обговорення ОНП ОС Доктор філософії спеціальності 051 Економіки (https://bit.ly/2S52odp): введено навчальні дисципліни «Інноваційна і проєктна діяльність» (рецензія д.е.н. професора Григорук П. М., Хмельницький національний університет) та «Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях» (рецензія д.е.н., професора Міценко Н. Г., Львівський торговельно-економічний університет); уточнено перелік загальних та фахових компетентностей.
У подальшому планується на підставі результатів діагностування змісту дисциплін навчального плану, який є складовою програми, формувати пропозиції щодо змін. Перегляд програми також відбуватиметься при зміні вимог стандартів вищої освіти, стратегії розвитку університету, інших нормативних документів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачів включено до складу робочої групи з метою максимального їх наближення до процесу оновлення та модернізації ОНП.
У березні 2021 року відбулось онлайн-обговорення освітньо-наукової програми «Економіка та бізнес» зі здобувачами. На зустрічі обговорили питання щодо якості викладання та змісту навчальних дисциплін, рівня задоволеності визначених у освітньо-науковій програмі компетентностей, сформулювали враження та пропозиції (https://bit.ly/3i1Ytcl).
Зворотній зв'язок зі здобувачами освіти здійснюється через регулярні анкетування (опитування) щодо організації навчання, змісту освітніх програм (https://msu.edu.ua/opituvannya/) з метою врахування побажань та потреб майбутніх фахівців. В обов'язковому порядку (4 рази на рік, перед та після сесії – у випадку, коли здобувач виконує освітню компоненту) здійснюється анонімне опитування стосовно якості викладання, результати таких опитувань підлягають обговоренню на засіданнях робочої групи, кафедри, на раді факультету. Результати таких опитувань публікуються на сторінці університету за адресою https://msu.edu.ua/opituvannya/.
У 2020 році за ініціативи психологічної служби університету було проведено додаткове опитування щодо організації навчального процесу в умовах епідемії з елементами дистанційного навчання (https://bit.ly/3xlTiIA) .

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Здобувачі ОНС «Доктор філософії» є повноправними членами системи студентського самоврядування, функціонування якої регламентується «Положенням про студентське самоврядування Мукачівського державного університету» (https://bit.ly/3wLjcVS). Діяльність органів студентського самоврядування спрямована на участь в управлінні ЗВО, удосконалення та підвищення якості освітнього процесу, забезпечення виховання духовності та культури здобувачів. Органи студентського самоврядування виступають як рівноправні партнери процедур забезпечення якості ОП через своє представництво у вчених радах факультетів, науково-методичної та Вченої ради університету. У Мукачівському державному університеті на постійній основі функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Наука майбутнього», яке також є частиною системи громадського самоврядування МДУ. Діяльність товариства регламентується «Положенням про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Наука майбутнього» (https://bit.ly/3wYGTuj), і ставить за мету підготовку пропозицій щодо розвитку та вдосконалення наукової та творчої діяльності студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, поширення серед студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених інформації про новітні досягнення науки в МДУ, інших вузах, наукових організаціях та установах України і з цією метою висвітлює

свою діяльність на інтернет-сайті МДУ та в інших ЗМІ.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У Мукачівському державному університеті регулярно проводяться обговорення освітньо-наукової програми за спеціальністю 051 «Економіка» ОС «Доктор філософії» як з роботодавцями, так і з представниками академічної спільноти. Зовнішні стейкхолдери отримують інформацію про основні структурні складові програми, її мету, основний фокус, перелік компетентностей та освітніх компонент, програмні результати навчання. Всі рекомендації та зауваження, висловлені стейкхолдерами, підлягають обов'язковому осмисленню та врахуванню у оновленому варіанті ОНП «Економіка та бізнес» ОС «Доктор філософії»
Інформацію про такі заходи можна переглянути за посиланнями: https://bit.ly/3uJvzk6 (круглий стіл зі стейколдерами), https://bit.ly/3vLn6Ov (он-лайн зустріч з представниками академічної спільноти), https://bit.ly/3fJMGhk (онлайн-зустріч розробників ОНП підготовки докторів філософії спеціальності 051 «Економіка» зі стейкхолдерами щодо обговорення проєкту освітньо-наукової програми «Економіка та бізнес» 2021 р.). Практика проведення консультацій з роботодавцями щодо оновлення ОНП з метою її вдосконалення продовжується.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

За освітньою програмою «Економіка та бізнес» спеціальності 051 «Економіка» перший випуск відбувся у 2020 році (https://msu.edu.ua/novini/pershij-vipusk-za-osvitnimi-programami-doktora-filosofi%d1%97/).
Кар'єрний шлях та траєкторію працевлаштування випускників ОНП відслідковує відділ аспірантури та розміщує інформацію на сайті університету (https://msu.edu.ua/prijom-do-aspiranturi/) у вкладці Випускники.
Випускники 2020 року:
Маркова Е. В. та Шитікова Т. В. (https://msu.edu.ua/novini/vruchennya-diplomiv-doktora-filosofi%d1%97/) захистили дисертації на засіданні разових спеціалізованих рад при Мукачівському державному університеті (https://msu.edu.ua/razovi-specializovani-vcheni-radi/).
Михальчинець Г. Т. та Лендел О. Д. після завершення аспірантури працюють у Мукачівському державному університеті та активно працюють над завершенням наукової роботи.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності з реалізації ОНП шляхом щорічної атестації здобувачів вищої освіти щодо виконання ними індивідуальних планів виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії показало доцільність посилення контролю за публікаційною стратегією аспірантів та організацією самостійної роботи аспірантів в межах освітніх компонент. Уповноваженими особами навчально-методичного відділу перевіряється готовність робочих програм навчальних дисциплін та їх якість, рівень підготовки матеріалів для контролю знань. З боку здобувачів було висловлене побажання у більшій мірі використовувати віртуальне навчальне середовище MOODLE для проведення різних видів контролю, зокрема, тестування. Викладачем, який входить до групи розробників ОНП «Економіка та бізнес», було проведено тренінги для викладачів МДУ з формування та налаштування функціоналу тестування засобами MOODLE (https://msu.edu.ua/treningi/).
Результати здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності обговорюються на засіданнях кафедр, Вченій раді факультету, Вченій раді університету та враховуються під час перегляду ОНП.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОНП «Економіка та бізнес» у 2021 році є первинною. Зовнішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до Національної рамки кваліфікації України, закону «Про вищу освіту», Постанови КМУ №261 від 23.03.2016 року «Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».
Результати акредитації ОНП підготовки докторів філософії «Економіка та бізнес» та інших освітніх програм у 2021 році та подальших роках будуть ретельно вивчені та враховані при удосконаленні системи забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Мукачівському державному університеті.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Процедурні питання, що стосуються внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, ґрунтуються на Положенні про моніторинг і контроль якості освіти в Мукачівському державному університеті (https://bit.ly/34vpuNz), Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності (https://bit.ly/3uubUVj) та систематично обговорюються на засіданнях кафедр, фахових комісій, вчених рад факультетів, на науково-методичній, Вченій раді університету з обов'язковою участю представників здобувачів.

Залучення учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, зокрема через періодичне обговорення та перегляд ОП (https://bit.ly/3buzMRO; https://bit.ly/3bwmsME; https://bit.ly/2S52odp) сприяє підвищенню якості освітнього процесу. Інструментом підвищення якості ОП є проведення відкритих занять викладачами кафедри, їх участь та виступи на науково-методичних семінарах та науково-практичних конференціях, публікації та членство у редколегіях фахових видань, стажування та підвищення кваліфікації за рахунок проходження тренінг-курсів тощо. За підсумками навчального року визначається рейтинг здобувачів та викладачів. Важлива роль у внутрішньому забезпеченні якості вищої освіти належить студентському самоврядуванню, діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Наука майбутнього».

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

У МДУ відбувається розподіл відповідальності щодо забезпечення якості освіти між різними структурними підрозділами. Налагоджений взаємозв'язок «здобувач – викладач – кафедра – відділ аспірантури – ректорат», який є основою здійснення моніторингу і контролю якості освіти. Моніторинг якості підготовки здобувачів координується відділом аспірантури, сектором внутрішньої системи забезпечення якості освіти навчально-методичного відділу згідно «Положення про моніторинг і контроль якості в МДУ». Постійно здійснюється аналіз якості методичних видань та використання інноваційних освітніх технологій науково-методичною комісією та науково-методичною радою у відповідності до вимог стандарту та функціонування системи управління якістю. Проведення атестації здобувачів забезпечують та контролюють випускові кафедри, відділ аспірантури, навчально-методичний відділ та ректорат. Науковою бібліотекою МДУ сформовано електронну базу даних методичних видань викладачів МДУ, яка постійно оновлюється.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються наступними документами університету: Статутом МДУ (https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/statut.pdf), «Положенням про організацію освітнього процесу» (https://bit.ly/2TiTKZB) та іншими нормативними документами, розміщеними у відкритому доступі на сайті МДУ за посиланням https://msu.edu.ua/normativni-dokumenti/. Освітній процес базується на принципах відкритості і доступності.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Проект ОНП 2020 року вступу розміщений за посиланням: https://bit.ly/3wRH7TG, проект ОНП «Економіка та бізнес» 2021 року вступу розміщений за посиланням: https://bit.ly/3ieZxtw

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

2021 рік вступу: https://bit.ly/3zJqg86
2020 рік вступу: https://bit.ly/3vIQi7V
2017 рік вступу: https://bit.ly/3gSIhbs

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Науковими інтересами аспірантів ОНП є сучасні проблеми економічної теорії та практики, економіко-статистичного аналізу, моделювання економіки та застосування ІТ в економічних дослідженнях. Враховуючи це, до ОНП включено обов'язкові компоненти «Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії», «Семінар зі спеціальності: Економіка», «Стратегія та сталий розвиток економічних систем», «Методи і моделі обґрунтування економічних рішень» спрямовані на формування у аспірантів спроможності виконувати наукові дослідження за обраним науковим напрямом, формулювати наукові гіпотези й завдання, обирати інноваційні напрями, методи й моделі вирішення проблем в сфері економіки та бізнесу.
Розвитку наукового світогляду аспірантів сприяє викладання обов'язкових дисциплін «Філософія наукового мислення», «Інноваційна та проєктна діяльність», «Організація наукової діяльності» та «Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях».
Вивчення дисциплін «Іншомовна комунікація в академічному середовищі» та «Академічний іншомовний письмовий дискурс» забезпечує належний рівень комунікації в міжнародному науковому середовищі, дозволяє представляти та обговорювати результати наукової роботи іноземною мовою.

Підготовка аспірантів до викладацької діяльності забезпечується освітніми компонентами «Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання» та «Викладацька практика».
ОНП включає вибіркові компоненти, зорієнтовані на наукові інтереси аспірантів.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

На набуття навичок дослідника спрямовані дисципліни циклу дослідницької підготовки (12 кредитів): «Організація наукової діяльності», «Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях»; «Інноваційна та проєктна діяльність» (включено до переліку обов'язкових дисциплін при оновленні ОНП у 2021 році за рекомендаціями стейкхолдерів).
На формування навичок виконання наукових досліджень за обраним напрямом, обґрунтовування, інтерпретації та презентації їх результатів спрямовані освітні компоненти циклу спеціальної підготовки (14 кредитів): «Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії», «Семінар зі спеціальності: Економіка», «Стратегія та сталий розвиток економічних систем», «Методи і моделі обґрунтування економічних рішень». Змістове навантаження освітніх компонент регулярно корегується НПП, з метою забезпечення більш повного охоплення наукових інтересів здобувачів. Формування у аспірантів якостей сучасного дослідника відбувається при проведенні консультацій з науковими керівниками, які є активними науковцями.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Базові знання, теоретична основа та основні навички викладацької діяльності формуються обов'язковою дисципліною «Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання».
Безпосередня підготовка до викладацької діяльності за спеціальністю забезпечується проведенням на другому курсі навчання викладацької практики загальним обсягом 9 кредитів ЄКТС. Ця освітня компонента дозволяє аспірантам продемонструвати навички та вміння викладати фахові дисципліни зі спеціальності «Економіка» з використанням сучасних технологій навчання. У сукупності обсяг кредитів є достатнім для забезпечення повноцінної підготовки здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності.
В межах дисциплін ОНП забезпечується формування універсальних навичок до викладацької діяльності: комунікації, ораторського мистецтва, уміння робити презентації, використовувати новітні інформаційні та комунікаційні технології.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників

Науковими керівниками аспірантів призначаються авторитетні вчені, які мають значну кількість наукових публікацій, у т.ч. у фахових вітчизняних та закордонних виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах. Напрями наукових досліджень викладачів, які потенційно можуть бути науковими керівниками аспірантів, заздалегідь оприлюднені на сайтах відповідних кафедр. Задля забезпечення дотичності напрямів досліджень здобувачів і керівників, теми наукових робіт аспірантів попередньо обговорюються на засіданнях відповідних кафедр і затверджуються рішеннями Вченої ради університету. Наукові керівники та аспіранти приймають активну участь у спільних дослідницьких проєктах, результати яких представляються у доповідях на конференціях та в публікаціях у наукових фахових виданнях. Так, д.е.н. проф. Мілашовська О. І. має спільні статті з аспіранткою Шитіковою Т. В. (https://bit.ly/3ilCe1p), д.е.н., проф. Гоблик В. В. – з аспіранткою Марковою Е. В. (https://bit.ly/3wXhnp9); к.е.н., доц. Чучка І. М. – з аспірантом Гегедошем К. В. (https://bit.ly/3gf0wqV).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Можливість апробації результатів наукових досліджень аспірантів забезпечується фаховими виданнями, які видаються в університеті (https://msu.edu.ua/1076-2/) та науковими конференціями, які організує та проводить Мукачівський державний університет (https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/).
Науковими виданнями університету є «Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка» (https://bit.ly/3vSeLZv) та «Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія» (https://pp-msu.com.ua/uk), які включено до категорії «Б» фахових видань України; Міжнародний науковий журнал «Освіта і наука» (https://bit.ly/34gEn6b), Збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених «Наука майбутнього» (https://bit.ly/30Ram6A).
Публікація тез доповідей на конференціях Мукачівського державного університету відбувається на безоплатній основі. Бібліотека університету має безкоштовний для здобувачів доступ до наукометричних баз Scopus і Web of Science.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Можливості забезпечуються через участь у міжнародних конференціях, публікації у зарубіжних виданнях, академічну мобільність.
В МДУ функціонує відділ міжнародних зв'язків та роботи з іноземними студентами, на сайті якого

(https://bit.ly/3ckWUTe) розміщена інформація про програми міжнародної академічної мобільності МДУ. Міжнародна академічна мобільність здійснюється відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу МДУ, зокрема в межах угод про «Подвійний диплом» (Технічний університет в Кошіце, Словаччина), «Семестрова мобільність» (Малопольський державний університет імені Вітольда Пілецького в Освенцім, Польща), «Міжнародна академічна мобільність» (Вища школа економіки та менеджменту у Братиславі, Словаччина; Малопольський державний університет імені Вітольда Пілецького в Освенцім, Польща).
Лише за 2020/2021 н.р. аспіранти, які навчаються на ОНП брали участь у 3 міжнародних конференціях, які проводилися кафедрами МДУ та опублікували 15 тез (https://bit.ly/2QSPYFu; https://bit.ly/3bSVaAh).
Аспіранти Мукачівського державного університету пройшли наукове стажування у Сілезькому університеті в м. Катовіце (https://bit.ly/3fHIqxH).
Долученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти сприяє викладання англомовного академічного письма на достатньому рівні для комунікації в міжнародному науковому середовищі. Для аспірантів проводяться тренінги та вебінари з рекомендаціями як опублікуватися в Scopus та Web of Science.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

В університеті наукові дослідження проводять в рамках робіт, включених до тематичного плану науково-дослідних робіт на 2019/2020 рр. (https://bit.ly/3fZtyw3) та 2020/2021 рр. (https://bit.ly/3z9Hjj9).
Пріоритетними є дослідження, присвячені теоретико-методологічним аспектам розвитку та формування економічного потенціалу сучасної економічної системи України, проблематиці управління суспільно-економічними трансформаціями господарських процесів, регулюванню структурних зрушень.
Так, під керівництвом д.е.н., проф. Стегней М.І. виконана тема «Формування економічного потенціалу на мікро-, мезо, макрорівнях в умовах соціально-економічних трансформацій» №0116U004818; під керівництвом д.е.н., проф. Мілашовської О.І. виконується тема «Діяльність готельно-ресторанних і туристичних підприємств регіону» №0118U000854; під керівництвом д.е.н., проф. Черничко Т.В. виконується тема «Прогнозування, моделювання та інформаційно-аналітичне забезпечення фінансового регулювання структурних зрушень в економіці України» №0120U103011; під керівництвом д.е.н., проф. Проскури В.Ф. виконується тема «Управління суспільно-економічними трансформаціями господарських процесів на мікро- та макрорівнях» №0118U000856; під керівництвом к.е.н., доц. Чучки І.М. виконується тема «Маркетингові засади у вдосконаленні механізму інфраструктурного забезпечення транскордонного економічного співробітництва» №0116U004817. Результати досліджень регулярно публікуються в монографіях, статтях та в матеріалах конференцій.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Особлива увага приділяється об'єктивності в оцінюванні знань, дотриманню авторських прав, неприпустимості практики плагіату, поширенню академічної доброчесності у викладанні, навчанні й дослідницькій діяльності. Дотримання академічної доброчесності в науковій діяльності керівників та здобувачів регульоване нормативними документами МДУ, зокрема «Положенням про академічну доброчесність у МДУ», яке розміщене на сайті ЗВО (https://bit.ly/3bWvT8z). У МДУ створена Комісія з питань академічної доброчесності, що забезпечує виконання норм положення. Комісія має право одержувати й розглядати заяви щодо порушення цього положення, надавати пропозиції ректору (першому проректору) Університету щодо вживання заходів відповідно до чинного законодавства України й нормативних актів МДУ.
Процедуру перевірки дисертацій аспірантів на наявність академічного плагіату розроблено та затверджено Інструкцією про порядок перевірки дисертацій аспірантів і докторантів на наявність академічного плагіату, затвердженою наказом №51-ОД від 9 березня 2021 року (https://bit.ly/2UfjYMY). Інструкцією врегульовано процедуру первинної перевірки дисертації науковим керівником та перевірка дисертації на наявність академічного плагіату тимчасовою експертною комісією.
Перевірку наукових робіт здобувачів на плагіат проводить наукова бібліотека МДУ за допомогою програм «StrikePlagiarism», «Unicheck» та ін. Дисертації обговорюються із залученням рецензентів, регулярно проводяться тренінги та семінари з відповідної тематики.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

За період дії ОНП «Економіка та бізнес» не виявлено жодного факту порушень академічної доброчесності серед наукових керівників здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.
На рівні кафедр, факультету та університету проводиться політика дотримання академічної доброчесності та вживаються заходи, спрямовані на популяризацію, поширення серед аспірантів та наукових керівників норм академічної доброчесності.
Наукові керівники, НПП, які залучаються до рецензування дисертацій здобувачів та члени разових спеціалізованих рад регулярно публікують результати власних досліджень у авторитетних наукових фахових виданнях, де встановлена практика перевірки на наявність академічного плагіату для всіх опублікованих статей, у т.ч. у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах даних, у наукових виданнях університету тощо.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони:
1. ОНП є складовою портфелю освітніх програм неперервної підготовки фахівців з вищою освітою спеціальності 051 «Економіка» за чотирма рівнями вищої освіти.
2. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує якісну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності.
3. Наявність висококваліфікованого науково-педагогічного персоналу, здатного реалізовувати програмні цілі та результати. НПП та наукові керівники мають наукові публікації у МНБД Scopus та Web of Science, а також високі показники h-індексу на індивідуальному рівні. Забезпечується високий рівень кореляції тем наукових досліджень аспірантів із напрямами наукових досліджень керівників.
4. Наявність системи розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП з урахуванням рекомендацій стейхолдерів.
5. Міжнародне співробітництво, академічна мобільність та перспективи їх розвитку. Значна кількість угод про співпрацю з іноземними ЗВО та установами. Викладачі проходять зарубіжні наукові стажування. Регулярно на факультеті здійснюються візити зарубіжних вчених та практиків, аспіранти мають можливості ознайомитися із сучасними досягненнями світової науки та практики. Здобувачі освіти мають можливість долучитися до програм академічної мобільності за різними науковими напрямами на базі укладених міжнародних угод.
6. Організаційне та матеріальне забезпечення в межах освітньо-наукової програми, можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики (проведення регулярних конференцій, семінарів, круглих столів; наявність двох фахових наукових видань, включених до категорії Б тощо).
Слабкі сторони:
1. Обмеженість ресурсів, які може виділяти університет на формування та оновлення матеріально-технічного забезпечення предметних аудиторій, задіяних в навчальному процесі та залучення експертів (професіоналів-практиків) до викладання навчальних дисциплін на платній основі.
2. Відсутність затвердженого стандарту вищої освіти.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Основними перспективами розвитку освітньо-професійної програми «Економіка та бізнес» є:
1. Розширення співпраці з експертами та професіоналами-практиками, у тому числі для проведення ними лекцій (циклів лекцій) та практичних занять.
2. Підписання міжнародних угод із зарубіжними ЗВО щодо спільних наукових досліджень.
3. Збільшення кількості іноземних здобувачів вищої освіти.
4. Розширення взаємодії з вітчизняними та іноземними партнерами в рамках програм національної та міжнародної академічної мобільності.
5. Оновлення освітніх компонент відповідно до розвитку економічної науки, викликів науково-освітнього середовища, запитів ринку праці; корекція цілей, результатів навчання, форм та методів викладання, змісту ОНП після затвердження стандарту вищої освіти підготовки доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».
6. Поширення практики міжнародних академічних обмінів через залучення іноземних фахівців до викладання дисциплін (мастер-класів) ОНП.
7. Посилення популяризації ОНП у соціальних мережах, висвітлення здобутків викладачів та аспірантів у соціальних мережах, на сторінках кафедр, на сайтах факультету та університету.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Щербан Тетяна Дмитрівна

Дата: 23.06.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	**Вид компонента**	**Силабус або інші навчально-методичні матеріали**		**Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього***
		Назва файла	**Хеш файла**	
Організація наукової діяльності	навчальна дисципліна	*Організація наукової діяльності_силабус .pdf*	NlXmEDGEKVgBs16/3xXh2ZA5VWyqako9sCAABuNMgW8=	*Комп'ютерний клас – ауд. 405, площа 41.3 м2. Монітор 19 LG – 14 од. Системний блок Celeron Dual Core – 14 од. Програмне забезпечення: Microsoft Office 2010*
Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях	навчальна дисципліна	*Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях_силабус.pdf*	2SV+or0lzNftvH9sCuisrXR6ywu8PHfrN5ZtrFkzRjk=	*Комп'ютерний клас – ауд. 406, площа 40,9 м2. Монітор SAMSUNG 19 – 17 шт. Системний блок Celeron Dual Core – 17 од. Програмне забезпечення: Microsoft Office 2010. Наявність каналів доступу до Інтернету*
Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання	навчальна дисципліна	*Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання_силабус.pdf*	5l44Z9r96PQVmWGxFkJiyLTJXl6AM9TKiQuJ5/bEmvw=	*Мультимедійна аудиторія 215, площа 60,0 м2. Проектор мультимедійний EPSON (1), проекційний екран ELITESCREENS (1), тематичні стенди (5). Наявність каналів доступу до Інтернету*
Інноваційна та проєктна діяльність	навчальна дисципліна	*Іноваційна та проектна діяльність_силабус .pdf*	mBYX0WZh+RUL5UFmj/yYQC3KBnfeE6BlTO0FjDPNEUY=	*Мультимедійна аудиторія 300, площа 51,6 м2. Проектор мультимедійний – 1 од. Проекційний екран BENQ – 1 од. Комп'ютер – 1 од.*
Філософія наукового мислення	навчальна дисципліна	*Філософія наукового мислення_силабус. pdf*	DRZjbUNn8BizZplTeO7+w+lALfr3tn1vaxvwzN03IZ0=	*Мультимедійна аудиторія, 400, площа 60,5 кв. м. Інтерактивна дошка MOLYBoard – 1 од. Проектор Acer – 1 од. Колонки EDIFIER R 1100 Multimedia Speaker – 2 од.*
Семінар зі спеціальності: Економіка	навчальна дисципліна	*Семінар зі спеціальності Економіка_силабус. pdf*	hRRPvKw5/zPI78sXdrBs1pkoucdv6DK9+7BbWb8XjS4=	*Мультимедійна аудиторія 300, площа 51,6 м2. Проектор мультимедійний – 1 од. Проекційний екран BENQ – 1 од. Комп'ютер – 1 од.*
Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії	навчальна дисципліна	*Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної еклномічної теорії_силабус.pdf*	Biqx4QKmdb3EASOhwM1cWMVGUbruPH20w5dgH4fme1k=	*Мультимедійна аудиторія 300, площа 51,6 м2. Проектор мультимедійний – 1 од.. Проекційний екран BENQ – 1 од.. Комп'ютер – 1 од.*
Методи і моделі обґрунтування економічних рішень	навчальна дисципліна	*Методи і моделі обгрунтування економічних рішень_силабус.pdf*	r6yfcGJ1unh5ctZsj688Y3gZt7KrItazvnngiuppuC4=	*Комп'ютерний клас – ауд. 405, площа 41.3 м2. Монітор 19 LG – 14 од. Системний блок Celeron Dual Core – 14 од. Програмне забезпечення: Microsoft Office 2010*
Іншомовна комунікація в академічному середовищі	навчальна дисципліна	*Іншомовна комунікація в академічному середовищі_силабус.pdf*	hWW9oqzu2/nUXBX4KnKST0EfUnc30UJvoueKPpP7I6A=	*Мультимедійна лінгафонна лабораторія 103, площа 50,3 м2. Телевізор Samsung – 1 од. Дошка аудиторна (White board) – 1 од. Гарнітура (навушники з мікроф.) GEMIX W-330 – 9 од. Комп'ютер Technic-Pro Intel Pentium G3250 – 8 од. Комутатор D-Link DES-1008D,8-port – 1 од.*

				Монітор HANNSG HL 190 APB LED 19 – 9 од.
Академічний іншомовний письмовий дискурс	навчальна дисципліна	*Академічний іншомовний письмовий дискурс_силабус.pdf*	Rnkvws+Sq/VCF2zYheXyYsL6/lxrvZ7R7mWKvl8C4ro=	*Мультимедійна лінгафонна лабораторія 103, площа 50,3 м2. Телевізор Samsung – 1 шт. Дошка аудиторна (White board) – 1 од. Гарнітура (навушники з мікроф.) GEMIX W-330 – 9 од. Комп'ютер Technic-Pro Intel Pentium G3250 – 8 од. Комутатор D-Link DES-1008D,8-port – 1 од. Монітор HANNSG HL 190 APB LED 19 – 9 од.*
Викладацька практика	практика	*Викладацька практика_силабус.pdf*	E3hgwf/OLfqqaxjmIYm3eyQvT4FNmZtno7/ImyAtfPA=	
Стратегія та сталий розвиток економічних систем	навчальна дисципліна	*Стратегія та сталий розвиток економічних систем_силабус.pdf*	BkgNh2cxOEzPwp2EvjyDE8ET84Aey976fPzsNoAoWFo=	*Мультимедійна аудиторія 300, площа 51,6 м2. Проектор мультимедійний – 1 од. Проекційний екран BENQ – 1 од. Комп'ютер – 1 од.*

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
42349	Стегней Маріанна Іванівна	Професор кафедри, Основне місце роботи	Економіки, управління та інженерії	Диплом доктора наук ДД 004355, виданий 30.06.2015, Диплом кандидата наук ДК 054031, виданий 14.10.2009, Атестат доцента 12ДЦ 024948, виданий 14.04.2011, Атестат професора АП 000309, виданий 20.03.2019	25	Методи і моделі обґрунтування економічних рішень	Наукові профілі: ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4688-6447 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55683310600 Web of Science: https://app.webofknowledge.com/author/record/27592627 https://app.webofknowledge.com/author/record/26225677?lang=en_US&SID=C14v48lGRWLIWtD3CbI Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=3CIiUdsAAAAJ Ужгородський державний університет, 1996, Спеціальність «Фінанси і кредит» Кваліфікація «Економіст» Ужгородський державний університет, 1995, Спеціальність «Математика»,

							Кваліфікація «математик, викладач математики» Стажування: Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ, 2019 р., Довідка про підвищення кваліфікації (стажування) Мукачівський державний університет, Сертифікат № 11 від 12.04.2021 року, з 05.04.2021 року по 09.04.2021 року 30 годин/1 кредит ЄКТС. Міжнародне стажування: Staropolska szkola wyzsza w Kielcach з 16.12.2015 до 15.06.2016, Certyfikat udziału w szkoleniu naukowym i metodologicznym, № 28/16 Підвищення кваліфікації: Сертифікат, що засвідчує активну експертну участь у розробці «Стратегії Карпатського єврорегіону 2020», яка виконана за підтримки ЄС та Програми ЄІСП Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна, Ужгород-2015. Довідка, що засвідчує участь у робочому візиті до Дармштадту (Німеччина) з питань організації навчальної та наукової роботи університетів Дармштадту Публікації: 1. Modeling of strategic control system in the context of sustainable development of enterprise / Marianna Stehnei, Inna Irtysheva, Ksenya Khaustova, Yevheniia Boiko // Problems and Perspectives in Management (open-access) : journal. – Sumy : LLC "CPC "Business Perspectives", 2017. – Volume 15, Issue 3. – P.212-223. – [Копія] [Журнал проіндексовано] [Scopus]. 2. Stehnei, M. I. Methodical approaches and analysis of the regional management efficiency. / M. I.

							Stehnei, K. M. Khaustova, M. M. Korol // Public Policy and Administration : the academic journal. – Frankfurt am Main Germany, 2019. – Vol. 18, No 4. – P 447-465. – [Копія] [Журнал проіндексовано] [Scopus]. 3. Стегней, М. І. Статистична оцінка впливу характеристик сільськогосподарського виробництва на валовий регіональний продукт в умовах розвитку бюджетоформуючих процесів / М. І. Стегней // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". – Херсон, 2016. – Випуск 19. Частина 2. – С.39-43. – [Копія] [Фахове видання] 4. Проблеми та перспективи розвитку ЖКГ в Україні: фінансовий аспект / І. О. Іртищева, М. І. Стегней, О. О. Топчій // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія: Економічні науки. – 2019. – №2. – С. 353-365. 5. Інноваційне оновлення фінансово-економічного механізму реалізації децентралізованої моделі сталого розвитку територіальних громад / І. Іртищева, М. Стегней // Економіст : журнал / гол. ред. В. Голян. – К. : ВПП "Пошук-Інвест", 2015. – №6. – С.8-12. – [Фахове видання] [Журнал проіндексовано] 6. Innovative approaches to estimation of logistic potential and the purpose of logistic regional outsourcing development / I. Irtysheva, M. Stehnei, K. Zavhorodnij // Baltic Journal of Economic Studies : the scientific journal. – Riga, 2018. – Vol. 4. No.2. – P.86-92. – [копія] [Журнал проіндексовано] [Web of Science]. Stehnei, M. Financial mechanism of the socio-oriented economic development of the black sea region / M. Stehnei, I. Irtysheva, O. Gurina // Baltic

							Journal of Economic Studies: the scientific journal. – Riga, 2018. – Vol. 4, No.4. – P. 202-208. – [Копія] [Журнал проіндексовано] [Web of Science].
244829	Товканець Ганна Василівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Педагогічний	Диплом доктора наук ДД 003503, виданий 26.06.2014, Диплом кандидата наук ДК 003512, виданий 09.06.1999, Атестат доцента ДЦ 004131, виданий 26.02.2002, Атестат професора 12ПР 010807, виданий 29.09.2015	25	Інноваційна та проєктна діяльність	Наукові профілі: ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6191-9569 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36081164900 Web of Science: https://app.webofknowledge.com/author/record/31596293?lang=en_US&SID=C14v48lGRWLIWtD3CbI https://app.webofknowledge.com/author/record/11816830?lang=en_US&SID=C14v48lGRWLIWtD3CbI Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=hdVCgZcAAAAJ Стажування: Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України, відділ зарубіжної педагогічної освіти та освіти дорослих. Програма стажування та довідка про проходження стажування у відділі зарубіжної педагогічної освіти та освіти дорослих Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України № 11-08/231 від 09.06.2015 р. Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет", з 15.11.2019 р. по 15.12.2019 р., № 4935/01-14 від 27.12.2019 р. Підвищення кваліфікації: Сумський державний університет, Центр розвитку кадрового потенціалу навчального закладу з 22.03.2021 до 26.03.2021 р. Свідоцтво про підвищення кваліфікації СП №05408289/1022-21 від 26.03.2021 р. Програма підвищення кваліфікації:

							«Розбудова системи забезпечення академічної доброчесності у закладі освіти» (30 год.). Публікації: 1. A sociological monitoring of youth migration movement / M. Pitiulych, V. Hoblyk, T. Sherban, H.Tovkanets] // Journal of Critical Reviews : scientific journal. Taipei City, Taiwan, 2020. Vol. 7, Issue 11. P. 700-704. 2. Bondar, T., Telychko, N., Tovkanets, H., Shcherban, T., & Kobal, V. Trends in Higher Education in EU Countries and non-EU Countries: Comparative Analysis. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala, 2020. 12 (1Sup1), 77-92. https://doi.org/10.18662/rrem/12.1sup1/224 3. Лук'янова Л.Б., Товканець Г.В., Сотська Г.І., Тринус О.В. Соціально-педагогічні аспекти діяльності віртуальних університетів у європейському освітньому просторі / Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. Том 72 № 4 (2019). С.14-25. 4. Tovkanets H. Financial Education in Modern Ukrainian Society: tasks and prospects [Electronic resource] / H. Tovkanets, T. Kravchenko // ELER 2021: Proceedings International Conference on Economics, Law and Education Research (22 March 2021). Access mode: https://www.atlantis-press.com/proceedings/eler-21/125954402 5. Товканець Г.В. Інновації в сучасній освіті: особливості та властивості. Materiály XVIII Mezinárodní vědecko-praktická konference «Moderní vymoženosti vědy - 2021», Volume 3 : Praha. Publishing House «Education and Science» -С. 24-28. 6. Товканець Г., Реті М., Турок О. Екологічна культура у змісті

							загальношкільного інноваційно-освітнього проекту. В кн..:Компетентнісні індикатори стратегії «Європа 2020»: здобутки і перспективи педагогічної освіти: монографія / Г. В. Товканець та колектив авторів / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Редакційно-видавничий центр МДУ. С. 277 – 294.
97004	Карташова Любов Андріївна	Професор кафедри, Сумісництво	Педагогічний	Диплом спеціаліста, Київський інститут інженерів цивільної авіації, рік закінчення: 1981, спеціальність: Електронні обчислювальні машини, Диплом доктора наук ДД 000894, виданий 17.05.2012, Диплом кандидата наук ДК 026742, виданий 15.12.2004, Атестат доцента 02ДЦ 012673, виданий 15.06.2006, Атестат професора 12ПР 009154, виданий 17.01.2014	18	Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях	Наукові профілі: ORCID: - Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6603867882&eid=2-s2.0-0037779071 Web of Science: https://app.webofknowledge.com/author/record/22843291 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=MRrSnoYAAAAJ Стажування: Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка. Тема «Дидактичні засади впровадження інформаційних технологій у навчальне середовище початкової школи» 10.04.2018 - 10.05.2018 р. (2018 р., довідка № 146). Ізраїльська незалежна академія розвитку науки (האקדמיה העצמאית לפיתוח מדע בישראל), вересень 06–13, 2018, (Ізраїль) (сертифікат, 108 год.). Ізраїльська незалежна академія розвитку науки (האקדמיה העצמאית לפיתוח מדע בישראל), вересень 26 – жовтень 03, 2019, (Ізраїль) (сертифікат, 108 год.). Ізраїльська незалежна академія розвитку науки (האקדמיה העצמאית לפיתוח מדע בישראל), вересень 16 – 23, 2020, (Ізраїль) (сертифікат, 108 год.). Registration number: MASE- 20.20 Ізраїльська незалежна академія розвитку науки,Хмельницький національний університет, січень 04 – 13, 2021, (Угорщина) (сертифікат, 8 год.). Registration number:

							SE- 21 - 31 Публікації 1. Карташова Л.А. Цифровий порядок денний розвитку освіти: спрямованість на формування цифрових компетентностей/ Карташова Любов Андріївна, Пліш Ірина Валеріївна / НАУКОВИЙ ВІСНИК Мукачівського державного університету. Серія «ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ», 2020, https:// DOI 10.31339/2413-3329-2020-1(11)-135-139 2. Карташова Л.А., Гуржій А.М., Пліш І.В. Цифровий освітній простір: концептуальні засади формування /Інноваційні підходи розвитку компетентнісних якостей фахівців в умовах професійного становлення: тези IV Міжнародної науково-практичної конференції (Ізмаїл, 23 - 24 квітня 2020 року), – Ізмаїл: АА Тандем, 2020. – с.87-89 (306 с.). 3. Карташова Л.А., Гуржій А.М. Цифровий двійник закладу освіти: вимога сьогодення/ / Л.А. Карташова, А.М. Гуржій// Організаційно-практичні засади розвитку цифрового освітнього простору закладу освіти : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 5-6 травня 2020 р. [ред. кол.: Л. Л. Ляхоцька (голов. ред.), С. П. Касьян, С. В. Антощук (технічний редактор), М. І. Попазова (літературний редактор)]. – К. : ДЗВО «Ун-т менеджменту освіти», 2020. – 231 с. – С. 23-27. – Режим доступу: https://drive.google.com/drive/folders/1n54sKPVf6tpPq6RIYtXbCXDrrHJBw-lS 4. Гуржій Андрій, Карташова Любов, Пліш Ірина «Цифрові компетентності: їх складники та сутність» / Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української

							школи: (Моделювання цифрового навчального середовища закладу загальної середньої освіти): зб.матеріалів всеукр.наук.-практ.семінару (Київ, 5 березня 2020 р.) / за заг.ред. О.В. Овчарук. – Київ: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: Київ, 2020. – с.27-29 (117 с.). 5. Карташова Л.А., Гуржій А.М. Цифровий освітній простір: концептуальні засади формування; організація та підтримка діяльності учасників освітнього процесу/ ОСВІТА МАЙБУТНЬОГО: КОНЦЕПЦІЇ, МЕТОДИ, ПІДХОДИ: колективна монографія. / За загальною редакцією Любарець В.В., Бахмат Н.В., К.: Міленіум, 2020. – 310с. 6. Створення персонального навчального середовища: застосування відкритого й загальнодоступного web-інструментарію / Чхало О. М. – Комп'ютер у школі та сім'ї: науково-методичний журнал/ Інститут педагогіки НАПН України, Ін-т інформ. технологій і засобів навчання НАПН України, 2017, № 5, с.4-8. 7. Теоретичні основи підготовки спеціалістів в умовах інформаційного середовища / Калусенко В.В., Карташова Л.А./ Вісник післядипломної освіти. Випуск 13(42) «Серія «Педагогічні науки» (Категорія «Б»). DOI https://doi.org/10.32405/2218-7650-2020-13(42)-87-105 8. Цифровий порядок денний розвитку освіти: спрямованість на формування цифрових компетентностей/ Карташова Любов Андріївна, Пліш Ірина Валеріївна / Науковий вісник Мукачівського державного

							університету. Серія «Педагогіка та психологія», 2020, https:// DOI 10.31339/2413-3329-2020-1(11)-135-139 9. Organizational fundamentals of the society digitalization influence on updating the approaches to personification of the history of education and pedagogical thought in Ukraine / Kartashova Lyubov, Bakhmat Nataliia, Rozman Iryna. Науковий вісник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки. Збірник наукових праць / Гол. ред. Т.С. Плачинда. Кропивницький: ЛА НАУ, 2021. Вип. 9. С.43-50. Монографія 1.Концептуально-методологічні основи проектування методів і засобів діагностики освітніх результатів у вищих навчальних закладах [Текст] : монографія / [Ю. Гейко, Л.Карташова та ін. ; за заг. ред. В. І. Лугового, О. Г. Ярошенко] ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти. – Київ : Педагогічна думка, 2014. – 232 с. 2.Хмарні технології в навчальних закладах : колективна монографія / за заг. ред. В. П. Сергієнка. – К. : Вид-во НПУ ім.. М.П. Драгоманова, 2018. – 375 с. 3.Цифровий освітній простір: концептуальні засади формування; організація та підтримка діяльності учасників освітнього процесу/ ОСВІТА МАЙБУТНЬОГО: КОНЦЕПЦІЇ, МЕТОДИ, ПІДХОДИ: колективна монографія. / За загальною редакцією Любарець В.В., Бахмат Н.В., К.: Міленіум, 2020. – 310с Навчальний посібник 1.Інформаційно-освітнє середовище професійно-технічних навчальних закладів: посібник / Юрженко В. В., Гуралюк А. Г. та ін.. (за наук. ред. Лузана П. Г. – Київ: ІПТО НАПН, 2017. 124

							с.
187846	Герцовська Наталія Олексіївна	Доцент кафедри, Основне місце роботи	Гуманітарний	Диплом магістра, Ужгородський національний університет, рік закінчення: 2006, спеціальність: 030502 Мова та література (англійська), Диплом кандидата наук ДК 005915, виданий 29.03.2012, Атестат доцента 12ДЦ 042034, виданий 28.04.2015	10	Академічний іншомовний письмовий дискурс	Наукові профілі: ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0971-7529 Scopus: - Web of Science: - Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=MzwvGvkAAAAJ Стажування: ДВНЗ "Ужгородський національний університет", з 02.12.2019 по 30.12.2019 року, довідка від 23.01.2020 № 218/01-14 Мукачівський державний університет Сертифікат № 16 від.12.04.2021 року, з 05.04.2021 року по 09.04.2021 року, 30 годин/1 кредит ЄКТС. Публікації: 1. Герцовська, Н. О. Сучасні лексичні новоутворення як засіб зацікавлення студентів філологічних і педагогічних спеціальностей до вивчення лексики англійської мови / Н. О. Герцовська, О. В. Білецька // Лінгводидактичні засади навчання іноземних мов у закладах вищої педагогічної та загальної середньої освіти : монографія / відпов. за вип. М.М. Сідун, Т.К. Полонська. – Мукачево : МДУ, 2018. – С.95-107. 2. Mochan, T. Features of professional formation of a teacher in the conditions of modern educational space / T. Mochan, N. Hertsovska // Учитель: виміри професійного становлення і міжнародної освіти [Електронний ресурс]: монографія / Г.В. Товканець та колектив авторів. – Мукачево : РВУ МДУ, 2019. – С.269-289. 3. Герцовська, Н. О. Комунікативна підготовка фахівців для сфери туризму / Н. О. Герцовська, Н. С. Кампов // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання: 24-25

							березня 2016 року, м. Черкаси. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2016. – Т.1. – С.97-100. 4. Hertsovska, N. The phenomenon of political correctness with in American political discourse / N. Hertsovska, V. Maryan // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія "Філологічні науки" : збірник наукових праць / гол.ред. Я. Кічук. – Ізмаїл, 2019. – Випуск 41. – P. 21-27. 5. Герцовська, Н. О. Комунікативна компетенція як складова формування багатомовної особистості студента-філолога / Н. О. Герцовська // Сучасні дослідження з іноземної філології : Збірник наукових праць. – Ужгород, 2014. – Випуск 11. – С.420-425. 6. Герцовська, Н. О. Професійна компетентність викладача ВНЗ як основа формування позитивних мотивів навчально-пізнавальної діяльності майбутніх вчителів англійської мови / Н. О. Герцовська, Е. А. Тоба // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія" : збірник наукових праць / гол.ред. Г.В. Товканець. – Мукачево : МДУ, 2017. – Випуск 1(5). – С.61-64.
37836	Гоблик Володимир Васильович	Професор кафедри, Сумісництво	Економіки, управління та інженерії	Диплом спеціаліста, Ужгородський державний університет, рік закінчення: 1973, спеціальність: 6.040203 фізика, Диплом доктора наук ДД 004146, виданий 26.02.2015, Диплом кандидата наук ФС 010511, виданий	12	Організація наукової діяльності	Наукові профілі: ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1830-3491 Scopus:https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191911110 Web of Science: https://app.webofknowledge.com/author/record/37393883?lang=en_US&SID=C14v48lGRWLIWtD3CbI Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=l5aFV9UAAAAJ&hl=uk&oi=ao

				27.06.1990, Атестат доцента 12ДЦ 026296, виданий 20.01.2011, Атестат професора АП 000151, виданий 11.10.2017			Ужгородський державний університет, 1979, Спеціальність – планування промисловості, Кваліфікація: економіст Стажування: 1. ДВНЗ Ужгородський національний університет, 2017 р. 2. Мукачівський державний університет, Сопотська вища школа, 27-29 лютого 2020 року. Навчальний курс професійної практичної підготовки фахівців: Підготовка доктора філософії: Європейський досвід (30 год). Сертифікат виданий 29 лютого 2020 року. 3. Краківський університет економіки, 8-27 вересня 2020 року. Засвідчення № 1/2020 UEK-3 від 27.09.2020 р. Курс «Організація наукової діяльності» (3 кредити ЄКТС) 4. Карпатський університет ім Августина Волошина з 10.11.2020 по 19.12.2020. Свідоцтво про підвищення кваліфікації СПК№062-12/2020 від 21.12.2020р. Програма стажування «Філософія вищої освіти: методика та методологія викладання фахових дисциплін у ЗВО». Теми стажування: Ефективні педагогічні технології та компетентісний підхід у викладанні дисципліни Організація наукової діяльності (30 год.); Сучасні методи організації наукового дослідження (60 год.); E-learning: інтерактивні методи та дистанційні технології дисципліни. Організація наукової діяльності (30год); Застосування інформаційних систем і технологій в наукових дослідженнях (30 год.); Право інтелектуальної

							власності та його захист у науковій діяльності (30 год). 5. Мукачівський державний університет, Сертифікат № 8 від 12.04.2021 року, з 05.04.2021 року по 09.04.2021 року 30 годин/1 кредит ЄКТС. Публікації: 1. Socio-economic transformations of small rural settlements of Zakarpattia Amidst Decentralisation Miklovda, V.P., Pitiulych, M.I., Hoblyk, V.V., Pityulych, M.M., Keretsman, N.I. International Journal of Criminology and Sociology, 2020, 9, стр. 3089–3094. 2. A sociological monitoring of youth migration movement / M. Pitiulych, V. Hoblyk, T. Sherban [et al.] // Journal of Critical Reviews : scientific journal. – Taipei City, Taiwan, 2020. – Vol. 7, Issue 11. – P. 700-704. 3. Гоблик В. В., Щербан Т. Д., Конкретизація наукової задачі як базового методу експериментального дослідження. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, № 1, 2021. С.3–11. 4. Гоблик В. В., Ліба Н.С. Наукові дослідження як основа підвищення конкурентноздатності закладу вищої освіти. Освіта і наука. Випуск 1 (30), 2021. С 129-132. 5. Гоблик В.В., Шандор Ф.Ф., Щербан Т. Д. Проблема формування наукового мислення у здобувачів вищої освіти. Освіта і наука Випуск 1 (30), 2021. С.132–138. 6. Щербан, Т. Д. Проблема формування готовності до майбутньої професійної діяльності / Т. Д. Щербан, В. В. Гоблик // Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції : збірник тез доповідей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної

							конференції (24-25 жовтня 2019 року, м. Мукачево) / гол.ред. Т.Д. Щербан. – Мукачево : МДУ, 2019. – С.551-553. 7. Щербан, Т. Д. Проблеми розвитку професійного мислення / Т. Д. Щербан, В. В. Гоблик // Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс] : збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (14-15 травня 2020 р.,м. Мукачево) / гол. ред. Т.Д.Щербан. – Мукачево : МДУ, 2020. – С.271-273. 8. Щербан, Т. Д. Психологічні особливості навчального тексту у системі дистанційного навчання / Т. Д. Щербан, В. В. Гоблик // Професійна соціалізація особистості: персоногенетичний контекст [Електронний ресурс]: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 14-15 травня 2020 р.) / гол.ред. Т.Д. Щербан. – Мукачево: РВВ МДУ, 2020. – С.82-84. 9. Гоблик, В. В. Рейтинг як об'єктивна оцінка якості діяльності викладача / В. В. Гоблик, Т. Д. Щербан // Актуальні проблеми реформування системи виховання та освіти в Україні : збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції (22-23 квітня 2016 р.). – Львів, 2016. – С.141-143. – [Копія]. 10. Гоблик, В. В. Концептуальні засади навчального спілкування / В. В. Гоблик // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" : збірник наукових праць. – Київ, 2016. – Т.1; №12 (22). – С.75-77. – [Копія] [Журнал

							проіндексовано - РІНЦ] [Cosmos Impact factor]. Навчальний посібник 1.Прикладна соціологія: логістика і методи дослідження: навчальний посібник / В. Гоблик, Т. Щербан. - Мукачево : РВВ МДУ, 2021. - 108 с. Міжнародний проєкт Участь у міжнародному науковому проекті “CARPATHIAN EUROREGION 2020” “Hungary-Slovakia-Romania-Ukraine”2007-2013.Сертифікат №95 Навчально-методичне видання 1. Організація наукової діяльності: опорний конспект та методичні вказівки до виконання семінарських занять з дисципліни (змістовний модуль 1. Методологія та методи наукового дослідження) для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня денної та заочної форми навчання спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки, 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 051 – Економіка, 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / укладачі В.В. Гоблик, Н.С. Ліба. Мукачево: МДУ, 2021. 48 с.
42349	Стегней Маріанна Іванівна	Професор кафедри, Основне місце роботи	Економіки, управління та інженерії	Диплом доктора наук ДД 004355, виданий 30.06.2015, Диплом кандидата наук ДК 054031, виданий 14.10.2009, Атестат доцента 12ДЦ 024948, виданий 14.04.2011, Атестат професора АП 000309, виданий 20.03.2019	25	Стратегія та сталий розвиток економічних систем	Наукові профілі: ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4688-6447 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55683310600 Web of Science: https://app.webofknowledge.com/author/record/27592627 https://app.webofknowledge.com/author/record/26225677?lang=en_US&SID=C14v48lGRWLIWtD3CbI Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=3CIiUdsAAAAJ Стажування: Ужгородський торговельно-

							економічний інститут КНТЕУ, 2019 р., Довідка про підвищення кваліфікації (стажування) Мукачівський державний університет, Сертифікат № 11 від 12.04.2021 року, з 05.04.2021 року по 09.04.2021 року 30 годин/1 кредит ЄКТС. Міжнародне стажування: Staropolska szkola wyzsza w Kielcach з 16.12.2015 до 15.06.2016, Certyfikat udziału w szkoleniu naukowym i metodologicznym, № 28/16 Підвищення кваліфікації: Сертифікат, що засвідчує експертну участь у розробці «Стратегії Карпатського єврорегіону 2020», яка виконана за підтримки ЄС та Програми ЄІСП Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна, Ужгород-2015. Довідка, що засвідчує участь у робочому візиті до Дармштадту (Німеччина) з питань організації навчальної та наукової роботи університетів Дармштадту Публікації: 1. An economic management system for sustainable development in black sea region / I. Kramarenko, I. Irtyshcheva, S. Shults, M. Stehnei [et al.] // Accounting : international journal. – Canada, 2020. – №6. – P. 387-394. – [Копія] [Журнал проіндексовано] [Scopus]. 2. Conceptual approaches to the formation of regional food security strategy in the context of sustainable development / M. Stehnei, I. Irtyshcheva, Y. Boiko [et al.] // Problems and Perspectives in Management : journal. – Sumy, 2018. – Volume 16, Issue 4. – P. 42-50. – [Копія] [Фахове видання] [Журнал

							проіндексовано] [Scopus] 3. Factors and peculiarities of rural areas sustainable development under global challenges / I. O. Irtyshcheva, T. V. Stroyko, M. I. Stehnes // Актуальні проблеми економіки : науковий економічний журнал / гол. ред. М.М. Єрмошенко. – К. : ТОВ "Наш формат", 2015. – №1. – Р.302-310. – [Scopus] [Фахове видання] [Журнал проіндексовано]. 4. Stehnei, M. I. Formation of financial instrumentation for the sustainable agricultural development: innovative approach / M. I. Stehnei, I. O. Irtysheva, M. M. Korol // Scientific bulletin of Polissia : науковий економічний журнал. – Chernihiv, 2017. – №4(12). P. 1. – С.225-226. – [Копія] [Фахове видання] [Журнал проіндексовано Index Copernicus, Web of Science]. 5. Strategic Priorities and Effectiveness of the Implementation of the State Policy for Sustainable Agricultural Development in Ukraine / M. I. Stehnei, I. O. Irtysheva, Y. Boiko [et al.] // Viesoji politika ir administravimas : public policy and administration. – Vilnius, 2019. – T 18, Nr. 2. – P. 194-207. – [Копія] [Журнал проіндексовано] [Scopus] 6. Стегней, М.І. Екологічний компонент у системі сталого регіонального розвитку / М. І. Стегней, А.-М.І. Архангельська // Економіка та суспільство : електронний науковий фаховий журнал. – Мукачево, 2017. – №9. – С.798-802. – [Фахове видання] [Електронний ресурс] [Збірник проіндексовано] [Index Copernicus] 7. Стегней, М. І. Інвестиційно-інноваційні домінанти сталого розвитку територіальних одиниць / М. І.

							Стегней // Економіка та суспільство : електронний науковий фаховий журнал. – Мукачево, 2015. – №1. – С.56-61. – [Фахове видання] [Електронний ресурс] 8. Інноваційне оновлення фінансово-економічного механізму реалізації децентралізованої моделі сталого розвитку територіальних громад / І. Іртищева, М. Стегней // Економіст : журнал / гол. ред. В. Голян. – К.: ВПП "Пошук-Інвест", 2015. – №6. – С.8-12. – [Фахове видання] [Журнал проіндексовано] 9. Стегней, М. І. Концептуальні підходи до формування економічного механізму збалансованого природокористування та сталого розвитку сільських територій / М. І. Стегней // Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту : збірник наукових праць. – Луцьк, 2015. – №13. – С.321-329. – [Фахове видання] [Копія] 10. Стегней, М. І. Механізм екологічно сталого розвитку сільських територій: сутність, складові та функції / М. І. Стегней // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії : науковий журнал. – Запоріжжя, 2016. – Випуск 1(01). – С.36-42. – [Копія] [Фахове видання]
308370	Пітюлич Михайло Іванович	начальник відділу, Основне місце роботи	Відділ науково-технічної діяльності	Диплом доктора наук ДН 001116, виданий 22.04.1994, Диплом кандидата наук ЕК 019145, виданий 29.05.1985, Атестат доцента ДЦ 020676, виданий 22.02.1990, Атестат професора АР 000188, виданий 05.10.1995	31	Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії	Наукові профілі: ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0106-6338 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57221482408&zone= Web of Science: - Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=CLm5gEgAAAAJ Стажування: 1. Закарпатський регіональний Центр соціально-економічних і гуманітарних

							досліджень НАН України з 01.03.2018р. по 31.03.2018р. 2. Карпатський університет ім Августина Волошина з 10.11.2020 по 19.12.2020. Свідоцтво про підвищення кваліфікації СПК№061-12/2020 від 21.12.2020р. Програма стажування «Філософія вищої освіти: методика та методологія викладання фахових дисциплін у ЗВО. Теми стажування: Ефективні педагогічні технології та компетентісний підхід у викладанні дисципліни «Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії (30 год.); Методологічні проблеми економічної теорії (60 год.); E-learning: інтерактивні методи навчання з актуальних проблем сучасної економічної теорії в умовах дистанційної освіти (30год); Застосування інформаційних систем і технологій в економічній теорії (30 год.); Право інтелектуальної власності та його захист в економічній діяльності (30 год.). 3. Мукачівський державний університет Сертифікат № 10 від.12.04.2021 року, з 05.04.2021 року по 09.04.2021 року, 30 годин/1 кредит ЄКТС. Публікації: 1. Навчально-методичний комплекс з курсу «Основи економічної теорії» / М. І. Пітюлич, В .В. Гоблик. – Мукачево: МДУ, 2017. – 85 с. 2. Концепція стійкого розвитку сільських територій Закарпатської області на 2021-2027 рр. / В. П. Мікловда, В. В. Гоблик, М. І. Пітюлич, М. М. Пітюлич, С. В. Сембер // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – 2019. – №2. – С. 10-16. 3. Депресивні настрої в українському суспільстві: вплив на здоров'я дитячого населення / М.І.

							Пітюлич // Scientific Notes of Lviv University of Business and Law, 2018. – №19. – С. 92-96. 4. Економічна теорія: Монографія / М. І. Пітюлич, Ю. Б. Кушнір. Посібник для студентів неекономічних спеціальностей. Видання 2-е, зі змінами і доповненнями. – Ужгород: ФОП «Бреза», 2015. – 274 с. 5. Теоретический анализ цены труда в контексте фундаментальных категорий рынка труда / М.І. Пітюлич, В.В. Гоблик // Міжнародний науковий журнал Інтернаука, 2017. – № 2. Випуск 15. – С. 55-58. Навчально-методичне видання: Семінар зі спеціальності: «Економіка»: опорний конспект та методичні вказівки до виконання практичних завдань з дисципліни (змістовий модуль 1. Сучасні економічні теорії) для аспірантів денної та заочної форми навчання спеціальності 051 Економіка ОС «Доктор філософії»/ укладачі: Т.В. Черничко, М.І. Пітюлич. Мукачево: МДУ, 2021, 36 с.
233021	Черничко Тетяна Володимирівна	Завідувач кафедри економіки та фінансів, професор, Основне місце роботи	Економіки, управління та інженерії	Диплом доктора наук ДД 002190, виданий 04.07.2013, Диплом кандидата наук ДК 025124, виданий 16.09.2004, Атестат доцента 02ДЦ 012334, виданий 20.04.2006, Атестат професора 12ПР 009998, виданий 22.12.2014	21	Семінар зі спеціальності: Економіка	Наукові профілі: ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0498-9130 Scopus: - Web of Science: https://app.webofknowledge.com/author/record/17624303?lang=en_US&SID=C14v48lGRWLIWtD3CbI https://app.webofknowledge.com/author/record/2761199O?lang=en_US&SID=C14v48lGRWLIWtD3CbI Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=MTEDurkAAAAJ Стажування: Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ, 2016 р., Довідка про

							підвищення кваліфікації (стажування) НКЦ "Інститут післядипломної освіти та дорадництва, Уманський національний університет садівництва, 21.09 - 25.09.2020 р. Свідоцтво про підвищення кваліфікації від 25.09.2020 року, СПК 00493787/119-20, реєстраційний номер 119. Мукачівський державний університет, Сертифікат № 12 від 12.04.2021 року, з 05.04.2021 року по 09.04.2021 року 30 годин/1 кредит ЄКТС. Міжнародне стажування: Katedra Ekonomiki Edukacji, Komunikowania i Doradztwa Wydziałe Ekonomiczny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (кафедра економіки освіти, комунікацій та консалтингу, економічний факультет, Варшавський університет природних наук) з 09.01.2020 р. по 10.02.2020 р. Тема наукового стажування «Стратегія та розвиток бізнесу в контексті європейської інтеграції» Публікації: 1. Черничко Т. В. Методологічне забезпечення комплексної оцінки ефективності регіональної промислової політики / Т. В. Черничко, Н. С. Ліба, О. В. Кіндрат // «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики»: [Збірник наукових праць]. – Харків: ХІБС УБС НБУ. – 2018. – Випуск 2(25). – С. 385-392. 2. Черничко Т. В. Стабілізація фінансових відносин як основа національної економічної безпеки / Т. В. Черничко, В. Ф. Проскура, І. Й. Яремко, Н. С. Ліба //

							«Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики»: [Збірник наукових праць]. – Харків: ХІБС УБС НБУ. – 2019. – Випуск 1(28). – С. 441-449. 3. Черничко Т. В. Нормативно-правове регулювання кластеризації в Україні / Т. В. Черничко, О. Ю. Носов // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка». – Мукачево: Вид-во МДУ, 2019. – Випуск 1(11). – С. 21-27. 4. Черничко Т. В. Методика оцінки результативності механізму державного управління кризовими процесами в умовах децентралізації / Т. В. Черничко, Т. В. Кучінка, В. А. Глагола // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка». – Мукачево: Вид-во МДУ, 2019. – Випуск 2(12). – С. 45-50. 5. Черничко Т. В. Аналіз заходів з підтримки економіки в умовах пандемії COVID-19 / Т. В. Черничко, М. В. Ігнатишин // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка». – Мукачево: Вид-во МДУ, 2020. – Випуск 1(13). 6. Chernychko T. V. Financial Imbalances in the Economy of Ukraine / T. V. Chernychko, K. Y. Pugachevska // Eurasian Academic Research Journal. – 2017. – №3(9). – P. 31-38; 0,8 друк. арк. 7. Chernychko T. Professional competence of future economists in the region / Natalia Liba, Tetiana Chernychko, Vitalii Rybchak // Determinanty zrównoważonego rozwoju. Journal of Tourism and Regional Development. – 2019. – №. 12. – pp. 59-64. Навчально-методичні видання: 1. Семінар зі

							спеціальності: Економіка»: методичні рекомендації до виконання індивідуального науково-дослідного завдання «Визначення і оцінка рівня економічного розвитку регіону» для аспірантів денної та заочної форми навчання спеціальності 051 «Економіка» ОС «Доктор філософії» / укладач Т. В. Черничко. – Мукачево: МДУ, 2021. – 20 с. 2. Семінар зі спеціальності: Економіка»: опорний конспект та методичні вказівки до виконання практичних завдань з дисципліни (змістовний модуль 1. Сучасні економічні теорії) для аспірантів денної та заочної форми навчання спеціальності 051 «Економіка» ОС «Доктор філософії» / укладачі Т. В. Черничко, М. І. Пітюлич. – Мукачево: МДУ, 2021. 36 с. 3. Методичні рекомендації до організації та проведення викладацької практики для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня денної та заочної форми навчання спеціальності 051 «Економіка» ОС «Доктор філософії» / Укладачі: Т. В. Черничко, Н. Ю. Гладинець, М. М. Петричко. - Мукачево: МДУ, 2021. - 18 с.
244893	Шандор Федір Федорович	професор кафедри, Сумісництво	Туризму та готельно-ресторанного бізнесу	Диплом спеціаліста, Ужгородський держуніверситет, рік закінчення: 1997, спеціальність: 7.02030201 історія, Диплом спеціаліста, Ужгородський національний університет, рік закінчення: 2002, спеціальність: 060101 Правознавство,	18	Філософія наукового мислення	Наукові профілі: ORCID: - Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211457351&eid=2-s2.0-85074034414 Web of Science: https://app.webofknowledge.com/author/record/34911996 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=VNXxA04AAAAJ Стажування: 1.Люблінський

				Диплом доктора наук ДД 003561, виданий 26.06.2011, Диплом кандидата наук ДК 039499, виданий 15.02.2007, Атестат доцента 12ДЦ 030369, виданий 17.02.2012			науково-технологічний парк Університет Марії Кюрі Склодовської 27.11.2017- 01.12.2017 р. Тема стажування: Освіта в галузі педагогіки та психології: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень (108 год) 2. Краківський університет економіки, 8-27 вересня 2020 року Засвідчення № 1/2020 UEK-6 від 27.09.2020 р. Курс Філософія наукового мислення (3 кредити ЄКТС) 3. Карпатський університет ім Августина Волошина з 10.11.2020 по 19.12.2020 Свідоцтво про підвищення кваліфікації СПК№051-12/2020 від 21.12.2020р. Теми стажування: Філософія вищої освіти: методика та методологія викладання філософських дисциплін у закладах вищої освіти (180 год). 4. Мукачівський державний університет, Сертифікат № 9 від.12.04.2021 року, з 05.04.2021 року по 09.04.2021 року, 30 годин/1 кредит ЄКТС. Публікації: 1. Fedir Shandor. Preventing the problem behaviour: the case with Ukrainian vocational high school students. / Olena Bartosh , Rostyslav Kozubovskyi , Fedir Shandor and Oksana Tovkanets // INTERNATIONAL JOURNAL OF ADOLESCENCE AND YOUTH. - 2020. - VOL. 25, NO. 1. - P. 464–478. 2. Bartosh O., Kozubovskyi R., Shandor F. Formation of readiness of social workers-to-be for volunteering with at-risk children / Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи.

							Міждисциплінарні перспективи». Том V / За ред. А. Душного, М. Махмудова, М. Стреначікової. Баку – Банська Бистриця – Ужгород – Херсон: Посвіт, 2019. С.114-126. 3. Релігійність у світі: соціологічні виміри та прогнози [Текст] / Ф. Ф. Шандор // Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Педагогіка. Соціальна робота / голов. ред. І. В. Козубовська. – Ужгород: Говерла, 2017. – Вип. 2 (41). – С. 266-268. 4. Суб'єкт-суб'єктні відносини в соціальній роботі та біопсихосоціальний підхід до розуміння людини / Ф. Ф. Шандор // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. – 2018. – Вип. 80. – С. 39-46. 5. Шандор, Ф. Ф. Соціологічні виміри інституту релігії / Ф. Ф. Шандор, О. П. Бартош, К. К. Борщ // Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Педагогіка. Соціальна робота / голов. ред. І.В. Козубовська. – Ужгород, 2018. – Вип. 1 (42). – С. 268-271. 6. Гоблик В.В. Проблема формування наукового мислення у здобувачів вищої освіти / В. В. Гоблик, Шандор Ф.Ф., Т. Д. Щербан // Освіта і наука Випуск 1 (30), 2021.- 132-138 Підручник 1.Шандор Ф. Ф. Соціологія соціальної роботи: теорія і практика : підручник / Микола Павлович Лукашевич, Федір Федорович Шандор. Ужгород : РІК-У, 2018. 232 с.
199313	Щербан Тетяна Дмитрівна	Професор кафедри, Сумісництво	Гуманітарний	Диплом доктора наук ДД 004575, виданий 15.12.2005, Диплом кандидата наук КН 008187, виданий 27.06.1995, Атестат доцента ДЦАЕ	24	Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання	Наукові профілі: ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3702-8029 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57214594980 Web of Science: https://app.webofknowledge.com/author/record/23842580?

				001582, виданий 24.06.1999, Атестат професора 12ПР 006655, виданий 20.01.2011			lang=en_US&SID=C14v48lGRWLIWtD3CbI Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=ra7FdIAAAAAJ Стажування: 1. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (01.11.2015 р. – 30.11.2015 р.). Свідоцтво про підвищення кваліфікації (стажування) №94/15 від 30.11.2015 р. Тема: «Сучасні технології та методи науково-педагогічної роботи» 2. Мукачівський державний університет, Сопотська вища школа. Навчальний курс професійної практичної підготовки фахівців Курс: Підготовка доктора філософії: Європейський досвід, 27-29 лютого 2020 року. Сертифікат виданий 29 лютого 2020 року. 3. Краківський університет економіки, 8-27 вересня 2020 року Засвідчення № 1/2020 UEK-2 від 27.09.2020 р. Курс Педагогіка і психологія вищої школи з науковими методами (3 кредити ЄКТС) 4. Карпатський університет ім Августина Волошина з 10.11.2020 по 19.12.2020 р. Свідоцтво про підвищення кваліфікації СПК№052-12/2020 від 21.12.2020р. Теми стажування: Психологія: педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання (180 год). 5. Мукачівський державний університет Сертифікат № 7 від.12.04.2021 року, з 05.04.2021 року по 09.04.2021 року, 30 годин/1 кредит ЄКТС. Публікації: 1. Sherban T. Trends in Higher Education in EU Countries and non-EU Countries:Comparative Analysis / T. Bondar, N.

							Telychko, H. Tovkanets [et al.] // Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala: scientific journal. – Romania, 2020. – Volume 12, Issue 1. – P. 77-92. 2. Tetyana Sherban, Irina Bretsko, Alla Morhun. Experiencing conflict and crisis in language / culture learning / International Jornal of Scientific & Technologi Research: scientific jornal. 2020. №9. С.1743-1748. 3. Sherban T. D. Technologies of Responsibility Development in Vocational Training / T. D. Sherban, V. V. Hoblyk, H. A. Prib [et al.] // International Journal of Advanced Science and Technology. – Australia, 2020. – Vol. 29, №9s. – P. 4590-4597.Sherban T. A sociological monitoring of youth migration movement / M. Pitiulych, V. Hoblyk, T. Sherban [et al.] // Journal of Critical Reviews : scientific journal. – Taipei City, Taiwan, 2020. – Vol. 7, Issue 11. – P. 700-704. 4. Sherban T. A sociological monitoring of youth migration movement / M. Pitiulych, V. Hoblyk, T. Sherban [et al.] // Journal of Critical Reviews : scientific journal. Taipei City, Taiwan, 2020. Vol. 7, Issue 11. P. 700–704. 5. Щербан Т. Д. Психологічні особливості впливу самооцінки на навчально-професійну діяльність / Тетяна Дмитрівна Щербан // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: збірник наукових праць / гол.ред. Г.В. Товканець. – Мукачево : МДУ, 2018. – Випуск 2(8). – С.244-246. 6. Щербан Т. Д. Психологічні особливості толерантності у педагогічному спілкуванні / Т. Д. Щербан // Науковий

							вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: збірник наукових праць / гол.ред. Г.В. Товканець. – Мукачево : МДУ, 2018. – Випуск 1(7). – С.254-257. 7. В. В. Гоблик Конретизація наукової задачі як базового методу експериментального дослідження / Т. Д. Щербан, Гоблик В.В. // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, № 1,2021. – С.82-84. 8. Щербан, Т. Д. Психологічні особливості спілкування та реагування у конфліктних ситуаціях у системі професійного навчання / Т. Д. Щербан, Г. В. Щербан // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" : збірник наукових праць. – Київ, 2019. – №12 (74). – С. 25-29. – [Копія] [Журнал проіндексовано]. Навчальний посібник 1. Щербан Т.Д., Корнієнко І. О. Психологія міжособистісного спілкування: навчальний посібник. Мукачево: Вид-во МДУ, 2018. 212 с. 2. Прикладна соціологія: логістика і методи дослідження: навчальний посібник / В. Гоблик, Т. Щербан. Мукачево : РВВ МДУ, 2021. 108 с. Монографія 1. Щербан Т. Д., Гоблик В.В. Дистанційна освіта в умовах екстремальної ситуації (на прикладі самоізоляції: березень-травень 2020 року) : монографія. Мукачево : РВВ МДУ, 2020. 160 с. 2.Sherban Survey results on military leaders abilities to create Gender-sensitive environment/ Psychological basis of professional problem-solvinc: collective monograph. Lviv-Torun: Liga-Pres, 2019. c.130–152 3. T. Sherban The

							problem-of readiness for future professional activity / T. Sherban Psychology of personality professional development: collective monograph. – Lviv-Torun: Liga-Pres, 2019. с.127–150 Навчально-методичне видання: 1.Педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання: методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять для здобувачів спеціальностей: 051 Економіка, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність ОНС «Доктор філософії»/ укладач: Т.Д. Щербан,. Мукачево: МДУ, 2021.
56112	Гарапко Віталія Іванівна	Доцент кафедри, Основне місце роботи	Гуманітарний	Диплом спеціаліста, Ужгородський державний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 030502 Англійська мова і література, Диплом кандидата наук ДК 024308, виданий 23.09.2014, Атестат доцента 12ДЦ 044099, виданий 29.09.2015	17	Іншомовна комунікація в академічному середовищі	Наукові профілі: ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7171-8448 Scopus: - Web of Science: - Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=sRwJnMwAAAAJ Стажування: Ужгородський національний університет, з 03.04.2017 по 03.05.2017 року, довідка від 19.05.2017 р. № 1497/01-27 ГО «Асоціація проектних менеджерів України», Україна. під патронатом: Університет Суспільних Наук (UNS) у місті Лодзь, Польща, № 0777.20, червень 2020 ГО «Асоціація проектних менеджерів України» Центрально-Європейська Академія Навчань та Сертифікації, Сертифікат № 0874.20, липень 2020 року Мукачівський державний університет Сертифікат № 15 від.12.04.2021 року, з 05.04.2021 року по 09.04.2021 року, 30 годин/1 кредит ЄКТС. Публікації: 1. Harapko V. Developing english language competence in

							an academic environment for PhD-students / V. Harapko // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – 2020. – 2 (47). – С. 43-46. 2. Harapko V. Academic environment and PHD-students'english language communicative competencies / V. Harapko // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. – 2020. - №97 (4). – С. 45-54. 3. Взаємодія компонентів системи професійної компетентності майбутнього фахівця / В. І. Гарапко, А. М. Габовда. – Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів, 2018. – 250 с. 4. Гарапко В. Застосування аудіо-візуального супроводу у методиці розвитку культури іншомовного спілкування. Переяслав-Хмельницький 2020. – Випуск 3(12), № 4.1. – С.118-130. 5. Гарапко, В. І. Способи творення термінів системи учбової документації в англійській та українській мовах / В. І. Гарапко, К. І. Сопронюк // Освітні тенденції розвитку сучасної вищої школи: проблеми методології навчання: матеріали Всеукраїнської науково-методичної інтернет-конференції (18 травня 2016 року). – Харків, 2016. – С.124-128. Навчально-методичне видання: Іншомовна комунікація в академічному середовищі: методичні матеріали для забезпечення самостійної та індивідуальної роботи аспірантів 1 курсу денної та заочної форм навчання ОС «Доктор філософії» /укладач: В.І.Гарапко,.- Мукачево: МДУ,

							2021.-25 с.

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	**ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)**	**Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН**	**Методи навчання**	**Форми та методи оцінювання**
РН 14. Саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття рішень	☐	Філософія наукового мислення	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Інноваційна та проєктна діяльність	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проєктний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Викладацька практика	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), практичний, дискусійний	Залік, захист звіту з практики, опитування
РН 13. Критично оцінювати сучасні економічні процеси в країні та світі, визначати тенденції глобальних змін.	☐	Семінар зі спеціальності: Економіка	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Стратегія та сталий розвиток економічних систем	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН 12. Працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії та професійного спілкування.	☐	Філософія наукового мислення	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний,	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова

		викладання	проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Викладацька практика	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), практичний, дискусійний	Залік, захист звіту, опитування
РН 11. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих у фахових вітчизняних виданнях та виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.	☐	Організація наукової діяльності	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Іншомовна комунікація в академічному середовищі	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Академічний іншомовний письмовий дискурс	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН 07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.	☐	Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Методи і моделі обґрунтування економічних рішень	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), моделювання, дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН 10. Презентувати результати власних досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практично використовувати іноземну мову (в першу чергу - англійську) у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.	☐	Іншомовна комунікація в академічному середовищі	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Академічний іншомовний письмовий дискурс	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН 09. Розробляти логічні та обґрунтовані послідовності, системи, механізми, інструменти, моделі, програми тощо для конкретних об'єктів макро -, мезо - та	☐	Методи і моделі обґрунтування економічних рішень	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), моделювання, дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Семінар зі спеціальності: Економіка	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний),	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота

мікроекономіки			дискусійний	
		Стратегія та сталий розвиток економічних систем	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН 08. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.	☐	Викладацька практика	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), практичний, дискусійний	Залік, захист звіту з практики, опитування
		Інноваційна та проєктна діяльність	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, проєктний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН 05. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціальноекономічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямах.	☐	Методи і моделі обґрунтування економічних рішень	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), моделювання, дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Стратегія та сталий розвиток економічних систем	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН04. Знання методологічних принципів та методів наукових досліджень, можливість застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності.	☐	Методи і моделі обґрунтування економічних рішень	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), моделювання, дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Організація наукової діяльності	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота

РН03. Знання сучасних теорій і концепцій у сфері економіки, соціальних та поведінкових наук, знання причинно-наслідкові зв'язки між економічними явищами та процесами на макро-, мезо- та макрорівні.	☐	Семінар зі спеціальності: Економіка	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН02. Ґрунтовні знання та розуміння філософської методології пізнання, ключових засад професійної етики, системи морально-культурних цінностей.	☐	Філософія наукового мислення	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН 1. Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науководослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.	☐	Організація наукової діяльності	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Методи і моделі обґрунтування економічних рішень	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), моделювання, дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Семінар зі спеціальності: Економіка	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної економічної теорії	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Стратегія та сталий розвиток економічних систем	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
РН 06. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з врахуванням	☐	Організація наукової діяльності	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Залік, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота
		Інноваційна та проєктна діяльність	Дослідницький, інформаційно-рецептивний, проєктний, репродуктивний, проблемного викладу, пошуковий (евристичний), дискусійний	Екзамен, усно-письмове опитування, бліц-опитування, тестова перевірка, індивідуальна робота, контрольна робота

соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.				